

1. kvartal 2019

Delårsrapport

SPAREBANK 1 ØSTLANDET

Forbrukerne mener vi er Norges mest bærekraftige bank – tusen takk!

Innholdsfortegnelse

Styrets beretning	3
Resultatregnskap	11
Utvidet resultatregnskap.....	12
Balanse	13
Endring i egenkapital.....	14
Kontantstrømoppstilling.....	16
Noter til regnskapet	17
Note 1 Regnskapsprinsipper	17
Note 2 Endringer i konsernsammensetninger	19
Note 3 Segmentinformasjon	20
Note 4 Kapitaldekning	22
Note 5 Utlån til og fordringer på kunder.....	24
Note 6 Tap på utlån og garantier.....	27
Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	30
Note 8 Finansielle derivater	31
Note 9 Likviditetsrisiko	32
Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter.....	32
Note 11 Finansielle instrumenter og motregning.....	36
Note 12 Leieavtaler.....	37
Note 13 Andre eiendeler.....	37
Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder.....	38
Note 15 Verdipapirgjeld.....	38
Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse.....	39
Note 17 Egenkapitalbevis.....	39
Note 18 Hendelser etter balansedagen	40
Resultater fra kvartalsregnskapene	41
Alternative resultatmål	42
Finanskalender 2019	46
Kontaktinformasjon	46

Hovedtall

Konsern	01.01-31.03 2019		01.01-31.03 2018		Året 2018	
	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾
Resultatsammendrag (mill. kroner og prosent av gj.sn.forv.kap.)						
Netto renteinntekter	508	1,65 %	495	1,81 %	2 074	1,77 %
Netto provisjons- og andre inntekter	341	1,11 %	323	1,18 %	1 286	1,10 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	423	1,37 %	45	0,17 %	291	0,25 %
Sum netto inntekter	1 271	4,13 %	864	3,15 %	3 651	3,11 %
Sum driftskostnader	494	1,60 %	449	1,64 %	1 881	1,60 %
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	777	2,52 %	414	1,51 %	1 770	1,51 %
Tap på utlån og garantier	-33	-0,11 %	5	0,02 %	35	0,03 %
Driftsresultat før skatt	810	2,63 %	409	1,49 %	1 735	1,48 %
Skattekostnad	54	0,17 %	96	0,35 %	321	0,27 %
Resultat etter skatt	757	2,46 %	314	1,14 %	1 414	1,20 %
Renter hybridkapital	5	0,01 %	3	0,01 %	0	0,01 %
Resultat etter skatt inkl. renter hybridkapital ²⁾	752	2,44 %	311	1,13 %	1 414	1,19 %
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	21,2 %		9,9 %		10,5 %	
Kostnadsprosent ²⁾	38,8 %		52,0 %		51,5 %	
Balanse og nøkkeltall						
Brutto utlån til kunder	98 744		92 818		98 940	
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	141 079		132 433		140 165	
Utlånsvekst siste 12 mnd ²⁾	6,4 %		9,3 %		9,4 %	
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	6,5 %		8,8 %		8,2 %	
Innskudd fra kunder	72 377		66 110		71 497	
Innskuddsvekst siste 12 mnd ²⁾	9,5 %		5,3 %		8,4 %	
Innskuddsdekning ²⁾	73,3 %		71,2 %		72,3 %	
Innskuddsdekning inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	51,3 %		49,9 %		51,0 %	
Akkumulert snitt forvaltningskapital	124 882		111 205		117 358	
Forvaltningskapital ²⁾	126 292		114 088		123 472	
Forretningskapital ²⁾	168 626		153 703		164 696	
Tap og mislighold						
Tap på utlån i prosent av brutto utlån ²⁾	-0,1 %		0,0 %		0,0 %	
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån ²⁾	0,3 %		0,2 %		0,3 %	
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån ²⁾	0,1 %		0,3 %		0,1 %	
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån ²⁾	0,3 %		0,4 %		0,4 %	
Soliditet og likviditet						
Ren kjernekapitaldekning	16,9 %		16,2 %		16,8 %	
Kjernekapitaldekning	17,5 %		17,0 %		17,6 %	
Kapitaldekning	19,4 %		19,4 %		19,6 %	
Netto ansvarlig kapital	14 676		14 028		14 672	
Egenkapitalprosent ²⁾	11,6 %		11,4 %		12,0 %	
Uvektet kjernekapitalandel	7,4 %		7,3 %		7,5 %	
LCR ³⁾	146,6 %		161,8 %		152,5 %	
LCR i NOK ³⁾	151,3 %		157,3 %		164,2 %	
LCR i EUR ³⁾	257,5 %		1023,1 %		123,2 %	
Bemanning						
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1 141		1 111		1 139	
Egenkapitalbevis						
Børskurs (i kr)	82,40		84,20		83,00	
Børsverdi (mill. kroner)	9 544		9 025		9 572	
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern ²⁾	85,26		79,89		85,83	
Resultat per EK-bevis, i kr ⁴⁾	4,50		1,97		8,46	
Pris/resultat per EK-bevis ²⁾	4,52		10,55		9,81	
Pris/bokført egenkapital ²⁾	0,97		1,06		0,97	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Liquidity Coverage Ratio: Måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stresssituasjon.

4) Resultat etter skatt og renter hybridkapital for kontrollerende eierinteresser * eierandelsbrøk 22.01.2019/antall EKB 22.01.2019. (Beregnet etter emisjon 22.01.2019)

Styrets beretning

1. kvartal 2019 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2018)

- Resultat etter skatt: 757 (314) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 21,2 (9,9) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 4,50 (1,97) kroner
- Netto renteinntekter: 508 (495) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 341 (323) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 423 (45) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 494 (449) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: Netto inntektsføring på 33 (Kostnad på 5) mill. kroner
- Ren kjernekapitaldekning: 16,9 (16,2) prosent.

Emisjoner

22. januar 2019 vedtok styret i SpareBank 1 Østlandet tildeling av egenkapitalbevis i en etterfølgende emisjon, en reparasjonsemisjon mot LO og en ansattemisjon hvor det totalt ble emittert 510 268 egenkapitalbevis med et samlet bruttoproveny på 37 mill. kroner. Disse emisjonene må sees i sammenheng med den rettede emisjonen gjennomført i november 2018 og hadde som hensikt å sikre likebehandling av eierne, bidra til at LO-systemet kunne opprettholde sin eierandel, samt å gi ansatte mulighet til eierskap i konsernet.

Skattefradrag for kundeutbytte

SpareBank 1 Østlandet mottok 28. januar 2019 en bindende forhåndsuttalelse fra Skatteetaten om at utbetalt kundeutbytte er skattemessig fradragsberettiget.

28. mars 2019 vedtok bankens representantskap å betale kundeutbytte på til sammen 222 mill. kroner for 2018. Vedtaket medfører en reduksjon av skattekostnaden for første kvartal 2019 med 55 mill. kroner. I påvente av den skattemessige avklaringen av transaksjonen fikk tilsvarende skattefradrag for 2018 først resultat effekt med 51 mill. kroner i fjerde kvartal 2018.

SpareBank 1 Østlandet er ny eier i BN Bank ASA

28. februar 2019 inngikk SpareBank 1-bankene en avtale om endret eiermodell i BN Bank ASA, herunder en fordeling av B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS, ved at enkelte av dagens eiere endrer sitt eierskap samtidig som SpareBank 1 Østlandet kommer inn som ny eier. Etter gjennomføring av transaksjonene vil SpareBank 1 Østlandet ha en eierandel i både BN Bank ASA og B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS på 9,99 prosent. I sum tilsvarer dette at SpareBank 1 Østlandet kjøper aksjer for totalt 504 mill. kroner.

Transaksjonen er betinget av myndighetsgodkjenninger.

Fremtind Forsikring

Fremtind Forsikring AS ble etablert 1. januar 2019 som et resultat av fusjonen av SpareBank 1 Skadeforsikring AS og DNB Skadeforsikring AS.

I transaksjonsavtalen ble det lagt til grunn et bytteforhold på 80 prosent for SpareBank 1 Skadeforsikring AS og 20 prosent for DNB Skadeforsikring AS. DNB ASA kjøpte seg opp i januar 2019 til en eierandel på 35 prosent i selskapet. DNB ASA har videre en opsjon på å kjøpe seg opp til 40 prosent eierandel. Opsjonen går ut 31. mars 2020.

DNB ASAs oppkjøp fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS medførte at SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) fikk en skattefri gevinst på 1,7 milliarder kroner. Denne gevinsten ble utdelt som ekstraordinært utbytte til eierne 29. mars 2019. SpareBank 1 Østlandet sin andel av utbyttet utgjorde 211 millioner kroner. Samlet sett medførte denne transaksjonen økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå på 4,7 milliarder kroner, hvor av majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen var 2,3 milliarder kroner. SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne økningen utgjorde 291 millioner kroner og er ført over resultatregnskapet i konsernet i 1. kvartal 2019.

Fremtind Forsikring AS har per dags dato ikke fått konsesjon til å overføre personforsikringsproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS. Disse produktene forventes overført til det nye datterselskapet Fremtind Livsforsikring AS i løpet av 2019, etter endelig godkjenning fra Finanstilsynet.

Konsernet SpareBank 1 Østlandet

Konsernet består av SpareBank 1 Østlandet og de 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, EiendomsMegler 1 Oslo AS (datterdatter), Youngstorget 5 AS og Vato AS, samt det 95 prosent eide datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS. Videre består konsernet av det 70,7 prosent eide holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS, som igjen eier 100 prosent av aksjene i datterselskapene TheVIT AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet.

SpareBank 1 Østlandet eier 12,4 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 18,0 prosent av SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, 20,8 prosent av SpareBank 1 Kredittkort AS, 20,0 prosent av SMB Lab AS og 20,0 prosent av Betr AS, samt 18,7 prosent av SpareBank 1 Betaling AS. Videre eier banken 21,6 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 13,3 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (kredittforetakene). Resultatene fra ovennevnte selskaper resultatføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel. Konsernet avlegger regnskapet etter internasjonale regnskapsstandarder vedtatt av EU (IAS 34).

Konsernresultat

Konsernresultat etter skatt ble 757 (314) mill. kroner, mot 321 mill. kroner i 4. kvartal 2018. Egenkapitalavkastningen ble 21,2 (9,9) prosent, mot 9,1 prosent i 4. kvartal 2018.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	31.03.19	31.03.18
Resultat etter skatt i morbanken	719	441
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-341	-185
Resultatandeler fra:		
SpareBank 1 Gruppen AS	315	23
SpareBank 1 Boligkreditt AS	15	3
SpareBank 1 Næringskreditt AS	2	1
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS	-2	-2
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus - Konsern	3	-1
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	29	33
SpareBank 1 Østlandet VIT - Konsern ¹⁾	-1	-3
SpareBank 1 Kredittkort AS	4	6
SpareBank 1 Betaling AS	11	-3
Øvrige konsernposter	4	0
Resultat etter skatt for konsernet	757	314

1) Tallene for 31.03.2018 er kun for SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS

Resultatført gevinst i konsernet som følge av DNB ASAs oppkjøp fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS utgjør 291 mill. kroner. Gevinsten gir en annualisert effekt på egenkapitalavkastningen på 8,2 prosentpoeng per 31.03.2019.

Skattefradraget for vedtatt kundeutbytte, som i sin helhet er resultatført i første kvartal 2019, gir en annualisert effekt på egenkapitalavkastningen på 1,6 prosentpoeng per 31.03.2019. I 2018 fikk skattefradraget, i påvente av de skattemessige avklaringene av transaksjonen, resultat effekt først i fjerde kvartal.

Annualisert effekt på egenkapitalavkastningen av skattefradraget for kundeutbytte og gevinsten fra nedsalget i Fremtind Forsikring AS vil falle utover i 2019 som følge av at transaksjonene i sin helhet ble inntektsført i første kvartal.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 508 (495) mill. kroner, mot 544 mill. kroner i 4. kvartal 2018. Reduksjonen skyldes i hovedsak at datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet fra 01.01.2019 har omklassifisert enkelte inntektsposter fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter», for første kvartal utgjorde dette 28 mill. kroner.

Netto renteinntekter må også ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kredittforetak (inntektsføres som provisjoner) på totalt 84 (107) mill. kroner. Samlede netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetakene ble 592 (602) mill. kroner, mot 633 mill. kroner i 4. kvartal 2018. Videre bidrar også reduserte utlånsmarginer og lavere provisjonsinntekter fra kredittforetakene til reduksjonen, mens bedre innskuddsmarginer og vekst i utlån og innskudd trekker i motsatt retning. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,65 (1,81) prosent, mot 1,76 prosent i 4. kvartal 2018. Effekten av omklassifiseringen av enkelte inntektsposter i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet utgjør 0,09 prosentpoeng.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 341 (323) mill. kroner, mot 313 mill. kroner i 4. kvartal 2018.

Mill. kroner	31.03.19	31.03.18
Betalingsformidling	25	34
Fonds- og forsikringsprovisjon	49	54
Provisjon fra kredittforetak	84	107
Provisjonsinntekter fra kredittkort	15	16
Eiendomsmegling	75	67
Regnskapstjenester	53	37
Øvrige inntekter	40	9
Netto provisjons- og andre inntekter	341	323

Økningen i provisjonsinntektene skyldes i hovedsak økte inntekter fra regnskapstjenester som følge av konsolideringen av TheVIT AS og økte inntekter fra eiendomsmegling. Økningen i andre inntekter skyldes i hovedsak at datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet fra 01.01.2019 har omklassifisert enkelte inntektsposter fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter». Denne effekten utgjorde for første kvartal 28 mill. kroner. I motsatt retning trekker reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene og reduserte nettoinntekter fra betalingsformidling.

For mer utfyllende informasjon om de ulike resultatenehetene i konsernet vises det til note 3 «Segmentinformasjon».

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 423 (45) mill. kroner, mot 7 mill. kroner i 4. kvartal 2018.

Mill. kroner	31.03.19	31.03.18
Utbytte fra andre enn konsernselskaper	12	12
Netto resultat fra eierinteresser	346	30
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	65	4
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	423	45

Utbytte på 12 (12) mill. kroner består av utbytte fra Totens Sparebank på 12 (12) mill. kroner.

Netto resultat fra eierinteresser utgjorde 346 (30) mill. kroner, mot 57 mill. kroner i 4. kvartal 2018.

Resultatandeler	31.03.19	31.03.18
SpareBank 1 Gruppen AS	315	23
SpareBank 1 Boligkreditt AS	15	3
SpareBank 1 Næringskreditt AS	2	1
SpareBank 1 Kredittkort AS	4	6
SpareBank 1 Betaling AS	11	-3
Øvrige konsernposter	-1	0
Netto resultat fra eierinteresser	346	30

Økningen på 316 mill. kroner skyldes i hovedsak effekter fra SpareBank 1 Gruppen AS knyttet til forsikringsfusjonen og nedsalget i Fremtind Forsikring AS. Videre skyldes økningen bedre resultater fra SpareBank 1 Betaling AS og kredittforetakene, hvor spesielt resultatet fra SpareBank 1 Boligkreditt AS i fjor var preget av negative verdjusteringer på basisswapper.

Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser ble 65 (4) mill. kroner, mot minus 51 mill. kroner i 4. kvartal 2018. Resultatbidraget fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser i første kvartal skyldes hovedsakelig positiv verdiendring på egenkapitalinstrumenter og rentepapirer i likviditetsporteføljen, samt et positivt nettoresultat fra valutahandel.

Det vises for øvrig til note 7 «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser».

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 494 (449) mill. kroner, mot 506 mill. kroner i 4. kvartal 2018. Sum driftskostnader utgjorde 38,8 (52,0) prosent av netto inntekter, mot 58,6 prosent i 4. kvartal 2018.

Resultatført gevinst i konsernet som følge av DNB ASAs oppkjøp fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS utgjør 291 mill. kroner. Gevinsten gir en effekt på kostnadsprosenten på 11,5 prosentpoeng per 31.03.2019.

Mill. kroner	31.03.19	31.03.18	Endring
Personalkostnader ex. Restruktureringskostnader	286	258	11,1 %
Av-/nedskrivninger	36	23	53,3 %
IKT-kostnader	70	66	5,4 %
Markedsføring	21	24	-12,9 %
Driftskostnader faste eiendommer	9	22	-60,0 %
Øvrige driftskostnader	69	57	21,5 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	490	449	9,0 %
Restruktureringskostnader	4	0	
Sum driftskostnader	494	449	9,8 %

Økningen i driftskostnader på 45 mill. kroner skyldes i hovedsak økte personalkostnader. Personalkostnadene har foruten normal lønnsvekst økt som følge av økning i antall årsverk i datterselskapene, samt kostnader på 7 mill. kroner i tilknytning til ansatttrabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i forbindelse med ansattemisjonen. Økte avskrivninger må sees i sammenheng med reduserte driftskostnader for faste eiendommer som følge av implementeringen av IFRS 16 per 01.01.2019. Økningen i posten øvrige driftskostnader skyldes restruktureringskostnader som utgjør 4 (0) mill. kroner per 31.03.2019 og skyldes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Per 31.03.2019 var det 1 141 (1 111) årsverk i konsernet. Bemanningsøkningen på 30 årsverk er knyttet til datterselskapene hvor meglervirksomheten økte med 12 årsverk og regnskapsvirksomheten økte med 19 årsverk. Antall årsverk i morbanken ble redusert med 2 årsverk.

Tap på utlån og garantier

Konsernet hadde i første kvartal en netto inntektsføring på tap på 33 (kostnad på 5) mill. kroner. Netto inntektsføring skyldes i hovedsak reduksjon av tapsavsetningene i morbanken som følge av at validering av tapsmodellene viser redusert risiko i utlånene.

Tap på utlån og garantier fordeler seg som følger:

Spesifikasjon av periodens tapskostnad i mill. kroner	Totalt	PM	BM	SB1FØ
Endring avsetning til tap	-48	-9	-43	5
Konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger på	7	1	6	0
Konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuelle nedskrivninger på	10	1	1	8
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	2	0	0	1
Periodens tapskostnad	-33	-9	-36	12

Av konsernet SpareBank 1 Østlandets samlede utlån, inkludert lån overført til kredittforetakene, består 74 prosent av utlån til personmarkedet, som hovedsakelig er boliglån. Bedriftsmarkedsporteføljen er uten eksponering mot olje- og gassnæringen, og for øvrig karakterisert av lav risiko.

Kredittrisiko

Per 31.03.2019 utgjorde brutto misligholdte engasjement 308 (232) mill. kroner. Dette tilsvarte 0,3 (0,2) prosent av brutto utlån. Brutto øvrige tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjement utgjorde 111 (253) mill. kroner. Dette tilsvarte 0,1 (0,3) prosent av brutto utlån.

Avsetningsgraden, målt som individuelle nedskrivninger i prosent av brutto engasjement, var 10,6 (16,6) prosent for misligholdte engasjementer og 38,0 (36,5) for øvrige tapsutsatte engasjementer.

Balanseført tapsavsetning på utlån og garantier per 31.03.2019 var 337 (412) mill. kroner, mot 385 mill. kroner per 31.12.2018. For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 6 «Tap på utlån og garantier».

Kredittkvaliteten, målt som sum problemlån i forhold til samlede utlån er bedret fra første kvartal 2018. Samlet utgjorde konsernets problemengasjementer 0,4 (0,5) prosent av brutto utlån. Andelen problemengasjementer utgjør 0,3 (0,4) prosent om man inkluderer lån overført til kredittforetakene.

Kredittrisikoen for øvrig i bankens kreditt-portefølje vært stabil gjennom første kvartal 2019. Dette gjelder både personmarkedsporteføljen og bedriftsmarkedsporteføljen. Det har gjennomgående vært lavt mislighold og lave tap. Styret vurderer at SpareBank 1 Østlandets samlede kredittrisiko er godt innenfor bankens vedtatte risikotoleranse. Konsernets kredittrisiko vurderes som lav.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen per 31.03.2019 var 126,3 (114,1) mrd. kroner. Samlet forretningskapital, definert som forvaltningskapital tillagt utlån overført til kredittforetakene, var 168,6 (153,7) mrd. kroner.

Utlån til kunder

Brutto utlån til kunder, inklusiv utlån overført til kredittforetakene, var 141,1 (132,4) mrd. kroner. Det var ved utgangen av kvartalet overført lån for 40,9 (38,0) mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1,4 (1,6) mrd. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Utlånsvekst siste tolv måneder, inklusiv overførte lån til kredittforetakene, var 8,6 (10,7) mrd. kroner, tilsvarende 6,5 (8,8) prosent. Veksten fordelte seg med 6,1 (8,2) mrd. kroner i personmarkedet og 2,5 (2,5) mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskudd fra kunder

Per 31.03.2019 var innskudd fra kunder 72,4 (66,1) mrd. kroner. Innskuddsveksten siste 12 måneder var 6,3 (3,3) mrd. kroner, tilsvarende 9,5 (5,3) prosent. Veksten fordelte seg med 2,4 (2,6) mrd. kroner i personmarkedet og 3,8 (0,6) mrd. kroner i bedriftsmarkedet. Innskuddsdekningen i konsernet var 73,3 (71,2) prosent. Innskuddsdekningen i konsernet, inklusiv utlån overført til kredittforetakene, var 51,3 (49,9) prosent.

Likviditet

Innlån fra kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (senior- og ansvarlig lånekapital) var 36,2 (32,6) mrd. kroner, hvorav 32,9 (22,9) prosent var i Euro. Gjennomsnittlig løpetid på konsernets langsiktige finansiering var 4,3 (4,6) år. Gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 4,0 (4,0) år.

LCR (Liquidity Coverage Ratio) var 146,6 (161,8) prosent, hvor siste kvartals gjennomsnitt har vært 159,4 % (120,3 %). Nivået på LCR anses å være god og er godt over målsatte nivåer. Det er styrets vurdering at konsernets likviditetsrisiko er lav.

Egenkapitalbevis

22. januar 2019 vedtok SpareBank 1 Østlandet tildeling av egenkapitalbevis i en etterfølgende emisjon, en reparasjonsemisjon mot LO og en ansattemisjon hvor det totalt har blitt emittert 510 268 egenkapitalbevis med et samlet brutto-proveny på 37 mill. kroner.

Disse emisjonene må sees i sammenheng med den rettede emisjonen gjennomført i november 2018 og hadde som hensikt å sikre likebehandling av eierne, bidra til at LO-systemet kunne opprettholde sin eierandel, samt å gi ansatte mulighet til eierskap i konsernet.

Eierandelskapitalen består per 31.03.2019 av 115 829 789 egenkapitalbevis. Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern ved utgangen av

kvartalet var 85,26 (79,89) kroner og resultat per egenkapitalbevis ble 4,50 (1,97) kroner. Ved utgangen av kvartalet var børskursen på egenkapitalbevisene 82,40 (84,20) kroner.

Soliditet og kapitaldekning

Konsernets egenkapital var 31.03.2019 på 14,6 (13,0) mrd. kroner og utgjorde 11,6 (11,4) prosent av balansen. Uvektet kjernekapitalandel var 7,4 (7,3) prosent. Det er gjennomført en forenklet revisorkontroll av resultat og balanse i henhold til forskrift. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er medregnet i kapitaldekningen.

Konsernets rene kjernekapitaldekning var ved utgangen av kvartalet 16,9 (16,2) prosent. Kjernekapitaldekning og kapitaldekning var henholdsvis 17,5 (17,0) prosent og 19,4 (19,4) prosent. Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er 16 prosent. Konsernets mål for ren kjernekapitaldekning vil bli vurdert på nytt når varslede regelverksendringer, herunder SIFI-status og implementering av CRD4, er fullt avklart.

Morbank

Morbankens resultat etter skatt for første kvartal ble 719 (441) mill. kroner. Økningen fra første kvartal 2018 skyldes hovedsakelig ekstraordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS på 211 mill. kroner som følge av DNB ASAs oppkjøp fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS, samt 55 mill. kroner i skattefradrag for kundeutbytte. Skattefradraget for kundeutbytte ble i 2018 først inntektsført i fjerde kvartal 2018 i påvente av avklaringen av den skattemessige behandlingen av transaksjonen. Videre har morbanken økte netto renteinntekter som følge av vekst i utlån og innskudd, samt bedret netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelsler. I motsatt retning trekker reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene og økte driftskostnader.

Driftskostnader

Sum driftskostnader per 31.03.2019 ble 343 (318) mill. kroner, mot 350 mill. kroner i 4. kvartal 2018. Sum driftskostnader utgjorde 32,2 (37,5) prosent av netto inntekter i morbanken, mot 56,0 prosent i 4. kvartal 2018.

Økningen i driftskostnader på 25 mill. kroner skyldes i hovedsak økte personalkostnader. Personalkostnadene har foruten normal lønnsvekst økt som

Rating

SpareBank 1 Østlandets innskudd og senior usikrede gjeld er ratet A1 (negative outlook) av Moody's Investor Service. SpareBank 1 Østlandet er dermed ratet på nivå med de høyest ratede sparebankene i Norge. I siste kredittuttalelse fra Moody's (11. desember 2018) opprettholdes den tidligere ratingen på A1, og ratingutsiktene er fortsatt negative. De negative utsiktene er begrunnet med lovforslaget som ble fremlagt av Finansdepartementet 21. juni 2017 som har til hensikt å gjennomføre EUs krisehåndteringsdirektiv BRRD (Bank Recovery and Resolution Directive) og innskuddsgarantidirektiv i norsk rett. Ratingutsiktene gir uttrykk for at Moody's vurdering av sannsynligheten for offentlig støtte med dette er redusert.

I sin «Banking system outlook – Norway» fra Moody's Investor Service datert 28. august 2018 ble utsiktene til den samlede norske banksektoren oppgradert fra negative til stabile utsikter som følge av sterk makroøkonomisk utvikling og forventninger om fortsatt god utvikling i kredittkvaliteten i norske banker.

følge av kostnader på 7 mill. kroner i tilknytning til ansatttrabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i forbindelse med ansattemisjonen. Økte avskrivninger må sees i sammenheng med reduserte driftskostnader for faste eiendommer som følge av implementeringen av IFRS 16 per 01.01.2019. Restruktureringskostnader utgjør 4 (0) mill. kroner per 31.03.2019 og skyldes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Mill. kroner	31.03.19	31.03.18	Endring
Personalkostnader ex. Restruktureringskostnader	181	167	8,4 %
Av-/nedskrivninger	24	17	45,4 %
IKT-kostnader	66	62	5,6 %
Markedsføring	13	17	-20,5 %
Driftskostnader faste eiendommer	12	18	-32,0 %
Øvrige driftskostnader	43	38	13,8 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	339	318	6,6 %
Restruktureringskostnader	4	0	
Sum driftskostnader	343	318	7,8 %

SpareBank 1 Østlandet har som målsetting for 2019 at vekst i morbankens driftskostnader, korrigert for restruktureringskostnader, skal være innenfor 2 prosent. Per 31.03.2019 utgjør morbankens driftskostnader før restruktureringskostnader 339 (318) mill. kroner, som tilsvarer en økning på 6,6 prosent. Banken har iverksatt kostnadsbesparende tiltak for å nå ovennevnte kostnadsmål.

Per 31.03.2019 var det 691 årsverk i morbanken. Bemanningen er redusert fra 693 årsverk per 31.03.2018, og fra 763 årsverk siden oppkjøpet av Bank 1 Oslo Akershus ble annonsert ved utgangen av 2015.

Soliditet og kapitaldekning

Ren kjernekapitaldekning var ved utgangen av kvartalet på 21,9 (22,1) prosent. Kjernekapitaldekning var 22,2 (22,9) prosent og kapitaldekningen var 24,1 (25,6) prosent. Banken har i løpet av perioden økt estimatene på tapsgrad gitt mislighold (LGD) for foretaksporføljen, i tråd med vedtak fra Finanstilsynet. Effekten ble en reduksjon på tilnærmet 1,2 prosentpoeng. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er medregnet i kapitaldekningen. Morbankens egenkapital var 13,7 (12,2) mrd. kroner og utgjorde 11,0 (10,8) prosent av balansen ved utgangen av kvartalet.

Underliggende bankdrift

Underliggende bankdrift er definert som resultat før tap på utlån eksklusiv verdipapireffekter og utbytte. I tillegg er kostnader knyttet til restrukturering trukket ut.

Underliggende bankdrift i mill. kroner	31.03.19	31.03.18	Endring
Netto renteinntekter	448	415	7,9 %
Netto provisjons- og andre inntekter	198	231	-14,2 %
Sum driftskostnader	-343	-318	7,8 %
Justering: Restruktureringskostnader	4	0	
Driftsresultat underliggende bankdrift	307	328	-6,4 %

Driftsresultat fra den underliggende bankdriften per 31.03.2019 ble 307 (328) mill. kroner. Den underliggende bankdriften viste en nedgang i forhold til fjoråret med 21 mill. kroner, tilsvarende 6,4 prosent. Nedgangen skyldes hovedsakelig reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene og økte driftskostnader, mens bedret rentenetto som følge av vekst i utlån og innskudd trekker i motsatt retning.

Datterselskaper

SpareBank 1 Finans Østlandet AS

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS (95 prosent eierandel) fikk i første kvartal et resultat etter skatt på 29 (33) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak 8 mill. kroner i økte tap. SpareBank 1 Finans Østlandets brutto utlån til kunder per 31.03.2019 var 8,3 (7,3) mrd. kroner. Utlånsvekst siste 12 måneder var 12,7 (12,2) prosent.

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS omsatte for 25 (22) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på minus 2 (minus 2) mill. kroner. Omsetningsøkningen har sammenheng med at påsken i fjor havnet i første kvartal, mens resultatet er på samme nivå som for første kvartal i fjor som følge av økte driftskostnader.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern omsatte for 52 (45) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 3 (minus 1) mill. kroner. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak økt aktivitetsnivå og omsetning, dels på grunn av at påsken i fjor havnet i første kvartal.

SpareBank 1 Østlandet VIT konsern

SpareBank 1 Østlandet VIT konsern omsatte for 52,8 (37,3) mill. kroner og fikk et resultat etter skatt på minus 1 (minus 3) mill. kroner. Fjorårstallene er kun for SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS og er således ikke direkte sammenlignbart med årets resultat. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak økt omsetning, foruten sammenslåingen med TheVIT AS.

Deleide selskaper

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen AS (12,4 prosent eierandel) består av SpareBank 1-alliansens felles produkt-selskaper innenfor forsikring, fondsforvaltning, fordringsadministrasjon og inndrivelse. Selskapet oppnådde et konsernresultat etter skatt på 240 (184) mill. kroner. Egenkapitalavkastningen ble 9,7 (8,8) prosent.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS (21,6 prosent eierandel) er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 80 (26) mill. kroner. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak bedret netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser, da fjoråret var preget av negative verdijusteringer på basisswapper, men også bedre netto renteinntekter bidrar til resultatforbedringen.

Resultatandelen fra SpareBank 1 Boligkreditt AS, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS (13,3 prosent eierandel) er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Næringskreditt AS har to aksjeklasser med forskjellig rett til utbytte. SpareBank 1 Østlandet inkluderer 6,73 prosent av selskapets resultater i konsernregnskapet, tilsvarende vår andel av selskapets utbytte-utbetalinger.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 23 (14) mill. kroner. På samme måte som for SpareBank 1 Boligkreditt AS så reduseres resultatandelen som tas inn i SpareBank 1 Østlandets konsernregnskap med betalte renter på hybridkapitalen.

SpareBank 1 Kredittkort AS

SpareBank 1 Kredittkort AS (20,8 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles kredittkortselskap. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 18 (30) mill. kroner. Årsaken til reduksjonen skyldes at fjorårstallene inneholder en gevinst på 15 mill. kroner knyttet til salg av en tapskonstatert portefølje.

SpareBank 1 Betaling AS

SpareBank 1 Betaling AS (18,7 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles selskap for betalingsløsninger, herunder SpareBank 1-alliansens andel av Vipps AS.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på minus 14 (minus 14) mill. kroner. Resultatandelen som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet for første kvartal 2019 er likevel positiv med 11 mill. kroner, som følge av at SpareBank 1 Betaling AS har gjort en korrigerende av 2018-regnskapet. Korrigeringen knytter seg i hovedsak til endret verddivurdering i forbindelse med innfusjonering av SpareBank 1 Acept AS og SpareBank ID AS som ble registrert 16. januar 2019, men som ble gjennomført med regnskapsmessig virkning 1. oktober 2018.

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til kvartalsrapportene tilgjengelig på selskapenes egne hjemmesider.

Utsikter fremover

Selv om økt internasjonal proteksjonisme og en fremdeles uavklart Brexit-situasjon kan påvirke norsk økonomi, er makrosituasjonen i Norge stabil. Norsk økonomi står stødig med stor omstillingsevne, nyskapning og solide statsfinanser.

Regionalt viser de fleste økonomiske nøkkelindikatorer god og stabil utvikling. Regionen opplever positiv utvikling i boligpriser, stabil kredittvekst, lav arbeidsledighet og ikke minst god lønnsomhet og investeringsvilje i næringslivet. Styret anser dette som fordelaktig for konsernets fortsatte vekstmuligheter og lønnsomhet, samt positivt for en stabil utvikling i kredittrisiko i tiden fremover.

SpareBank 1 Østlandet har en lang historikk som landets mest solide regionsparebank, og soliditeten skal også fremover være et tydelig kjennetegn ved banken gjennom å ha en ren kjernekapitaldekning som ligger over de regionbanker det er naturlig å sammenligne seg med. En høy soliditet bidrar til at banken har stor troverdighet som langsiktig samarbeidspartner for personkunder, næringsliv og offentlig sektor gjennom skiftende konjunkturer, i tillegg til at det gir et sterkt fundament for å utnytte

de vekstmuligheter som bankens hjemmemarked gir. De nylig gjennomførte egenkapitalutvidelsene støtter opp under bankens soliditet og strategiske ambisjoner.

SpareBank 1 Østlandet fortsetter å se en solid økning i antall kunder, god etterspørsel etter kreditt og andre finansielle tjenester. Bankens distribusjonsmodell med ledende digitale løsninger kombinert med et godt utbygd nettverk av lokalkontorer i sentrale knutepunkter og tettsteder har vist seg å være en god driver for å tiltrekke seg nye kunder og derigjennom gi grunnlag for lønnsom vekst. Veksttaket tilsier at banken fortsetter å øke sine markedsandeler i tråd med strategiske målsettinger.

Styret anser at banken fortsatt har lønnsomme vekstmuligheter gjennom sin posisjonering i Norges mest interessante markedsområde. Styret har et sterkt fokus på å balansere soliditet, lønnsomhet og vekst. Dette vil skje gjennom riktig kapitalallokering, konkurransedyktig utbyttensnivå og effektiv bruk av kapitalmarkedet for å skape verdier for regionen, eiere, kunder og ansatte.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 7. mai 2019

Resultatregnskap

Morbank				Konsern			
Året	01.01-31.03				01.01-31.03		Året
2018	2018	2019	(mill. kroner)	Noter	2019	2018	2018
1 942	561	500	Renteinntekter målt til virkelig verdi		500	642	1 942
1 132	169	314	Renteinntekter målt til effektiv rentes metode		375	169	1 473
1 337	315	366	Rentekostnader		367	316	1 340
1 737	415	448	Netto renteinntekter		508	495	2 074
891	238	209	Provisjonsinntekter		304	304	1 210
74	16	18	Provisjonskostnader		30	23	104
32	8	7	Andre driftsinntekter		67	42	181
849	231	198	Netto provisjons- og andre inntekter		341	323	1 286
13	12	12	Utbytte fra andre enn konsernselskaper	7	12	12	13
369	185	341	Netto resultat fra eierinteresser	7	346	30	198
80	4	65	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	7	65	4	80
461	201	418	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		423	45	291
3 048	847	1 064	Sum netto inntekter		1 271	864	3 651
674	167	184	Personalkostnader		290	258	1 050
69	17	24	Avskrivninger		36	23	102
566	135	134	Andre driftskostnader		169	169	728
1 309	318	343	Sum driftskostnader		494	449	1 881
1 738	529	721	Driftsresultat før tap på utlån og garantier		777	414	1 770
16	1	-45	Tap på utlån og garantier	6	-33	5	35
1 722	527	766	Driftsresultat før skatt		810	409	1 735
275	86	47	Skattekostnad		54	96	321
1 447	441	719	Resultat etter skatt		757	314	1 414
			Kontrollerende eierinteresser		756	312	1 408
			Ikke-kontrollerende eierinteresser		1	2	5
			Resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)		4,50	1,97	8,46
			Utvannet resultat per egenkapitalbevis(i hele kroner)		4,50	1,97	8,42
			Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		4,50	1,97	9,04
			Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		4,50	1,97	9,00

Utvidet resultatregnskap

Morbank				Konsern		
Året	01.01-31.03			01.01-31.03	Året	
2018	2018	2019	(mill. kroner)	2019	2018	2018
1 447	441	719	Resultat etter skatt	757	314	1 414
-3	0	0	Estimatavvik pensjoner	0	0	-3
1	0	0	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner	0	0	1
23	-9	-4	Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko	-4	-9	23
-6	2	1	Skatteeffekt knyttet til endringer i virkelig verdi på verdipapirgjeld	1	2	-6
0	0	0	Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	1	-1	1
15	-6	-3	Sum poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat	-3	-8	16
0	0	0	Verdiendring på finansielle eiendeler tilgj. for salg	0	0	0
0	0	0	Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet ved nedskrivning for varig verdifall	0	0	0
0	0	0	Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet ved realisasjon	0	0	0
2	3	-3	Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat	-3	3	2
-1	-1	1	Skatteeffekt på verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat	1	-1	-1
-51	-19	-14	Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap	-14	-19	-51
13	5	3	Skatteeffekt på verdiendring knyttet til basisswapeffekter	3	5	13
0	0	0	Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-25	6	-40
-36	-12	-13	Sum poster som vil bli reklassifisert til resultat	-38	-6	-77
-21	-18	-16	Sum resultatposter ført mot egenkapitalen	-41	-13	-61
1 426	423	703	Totalresultat for perioden	716	301	1 353
			Kontrollerende eierinteresser	715	299	1 348
			Ikke-kontrollerende eierinteresser	1	2	5

Balanse

Morbank				Konsern			
2018	31.03.2018	31.03.2019	(mill. kroner)	Noter	31.03.2019	31.03.2018	2018
EIENDELER							
1 878	664	360	Kontanter og fordringer på sentralbanker		360	664	1 878
7 487	8 571	7 855	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1 020	2 448	1 023
90 878	85 226	90 312	Utlån til og fordringer på kunder	5,6	98 451	92 450	98 606
14 446	11 659	17 689	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	10	17 689	11 659	14 446
819	455	646	Finansielle derivater	8,10,11	646	455	819
594	480	616	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	10	616	487	594
3 635	3 397	3 733	Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		4 327	3 957	4 124
1 521	1 370	1 521	Investering i datterselskaper		0	0	0
337	355	546	Eiendom, anlegg og utstyr	12	686	564	543
96	101	93	Goodwill og andre immaterielle eiendeler		412	367	400
0	0	0	Eiendel ved utsatt skatt		0	0	0
699	744	1 825	Andre eiendeler	13	2 084	1 038	1 041
122 390	113 022	125 196	Sum eiendeler		126 292	114 088	123 472
FORPLIKTELSE							
2 704	2 172	3 615	Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner		3 625	2 171	2 636
71 540	66 130	72 406	Innskudd fra og gjeld til kunder	14	72 377	66 110	71 497
31 984	29 274	32 128	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10,15	32 128	29 274	31 984
354	329	303	Finansielle derivater	8,10,11	303	329	354
205	208	30	Forpliktelser ved periodeskatt		74	246	248
69	0	71	Forpliktelser ved utsatt skatt		194	130	202
532	1 180	1 803	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	16	1 882	1 320	687
1 102	1 503	1 102	Ansvarlig lånekapital	10,15	1 102	1 503	1 102
108 490	100 795	111 459	Sum gjeld		111 687	101 081	108 710
EGENKAPITAL							
5 766	5 359	5 791	Egenkapitalbevis	17	5 791	5 359	5 766
830	547	848	Overkursfond		848	547	830
2 112	1 897	2 585	Utjevningsfond		2 585	1 897	2 112
477	0	0	Utbytte		0	0	477
3 690	3 581	3 893	Grunnfondskapital		3 893	3 581	3 690
166	166	166	Annen innskutt egenkapital		166	166	166
15	19	15	Gavefond		15	19	15
252	272	274	Fond for urealiserte gevinster		274	274	253
222	0	0	Kundeutbytte		0	0	222
400	400	200	Hybridkapital		200	400	400
-30	-16	-34	Renter hybridkapital		52	-34	-48
0	0	0	Annen egenkapital		683	740	776
			Ikke-kontrollerende eierinteresser		98	57	102
13 900	12 226	13 737	Sum egenkapital		14 604	13 007	14 762
122 390	113 022	125 196	Sum gjeld og egenkapital		126 292	114 088	123 472

Styret i SpareBank 1 Østlandet
Hamar, 7. mai 2019

Endring i egenkapital

Morbank

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						Hybridkapital	Sum egenkapital
	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Annen innskutt EK	Grunnfonds-kapital ¹⁾	Utjevningss-fond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital			
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	279	-8	400	12 406	
IB korr. knyttet til overgangsregler ved innføring av IFRS 9				11	23					35	
Ompostering av betalte renter hybridkapital					4			-4		0	
Ompostering av estimatavvik etter skatt på pensjoner				4	-4					0	
Korrigert EK per 01.01.2018	5 359	547	165	3 651	2 032	20	279	-12	400	12 440	
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere										0	
Hybridkapital										0	
Renter etter skatt på hybridkapital								-3		-3	
Resultat for regnskapsåret				146	303		-7			441	
Verdiendringer på kredittspread og basiswapelementer				-7	-14					-20	
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1					2	
Utbetalt utbytte				-204	-424					-629	
Utdelt gaver av resultat 2017				-6						-6	
Utdelt fra gavefond 2018						0				0	
Egenkapital per 31.03.2018	5 359	547	165	3 581	1 898	19	272	-16	400	12 226	
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	279	-8	400	12 406	
IB korr. knyttet til overgangsregler ved innføring av IFRS 9				11	23					35	
Ompostering av betalte renter hybridkapital			1		3			-4		0	
Ompostering av estimatavvik etter skatt på pensjoner				4	-4					0	
Korrigert EK per 01.01.2018	5 359	547	166	3 652	2 031	20	279	-12	400	12 440	
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	407	283								690	
Hybridkapital										0	
Renter på hybridkapital								-17		-17	
Resultat for regnskapsåret				477	998		-27			1 447	
Kredittspreadeffekter verdipapirgjeld FVOCI				5	12					17	
Basiswapeffekter i sikringsbokføringsforhold				-12	-26					-38	
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1					2	
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-1					-2	
Utbetalt utbytte				-204	-424					-629	
Utdelt gaver av resultat 2017				-6						-6	
Utdelt fra gavefond 2018							-5			-5	
Egenkapital per 31.12.2018	5 766	830	166	3 912	2 589	15	252	-30	400	13 900	
Egenkapital per 01.01.2019	5 766	830	166	3 912	2 589	15	252	-30	400	13 900	
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	26	18								43	
Hybridkapital									-200	-200	
Renter på hybridkapital								-5		-5	
Resultat for regnskapsåret				214	484		22			719	
Kredittspreadeffekter verdipapirgjeld FVOCI				-10						-10	
Basiswapeffekter i sikringsbokføringsforhold				-3						-3	
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				-2						-2	
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning										0	
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-222	-477					-699	
Utdelt gaver av resultat 2018				-6						-6	
Utdelt fra gavefond 2019							0			0	
Egenkapital per 31.03.2019	5 791	848	166	3 882	2 596	15	274	-34	200	13 737	

Konsern

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					Hybrid-kapital	Minoritets-interesse	Sum egenkapital
	Egenkapital-bevis	Overkurs-fond	Annen innskutt EK	Grunnfonds-kapital ¹⁾	Utjevnings-fond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital			
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	281	853	400	62	13 331
IB korrigering morbank			1	15	23			-4			35
IB korrigeringer døtre								-11			-11
IB korrigeringer TS/FKV								-3			-3
Korrigert egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	166	3 651	2 031	20	281	835	400	62	13 352
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert											0
Resultat for regnskapsåret				146	303		-7	-129		2	314
Verdiendringer på kredittspread og basiswapementener				-7	-14						-20
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1						2
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-3			-3
Fond for urealiserte gevinster								7			7
Renter etter skatt på hybridkapital								-3			-3
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-204	-424					-6	-634
Utdelt gaver av resultat 2017				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2018						-0					0
Egenkapital per 31.03.2018	5 359	547	166	3 581	1 897	19	274	706	400	57	13 007
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	281	853	400	62	13 331
IB korrigering morbank			1	15	23			-4			35
IB korrigeringer døtre								-19			-19
IB korrigeringer TS/FKV								-3			-3
Korrigert egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	166	3 651	2 031	20	281	826	400	62	13 343
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	407	283									690
Resultat for regnskapsåret				477	998		-27	-39		5	1 414
Kredittspreadeffekter verdipapirgjeld FVOCI				5	12						17
Basiswapeffekter i sikringsbokføringsforhold				-12	-26						-38
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1						2
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-1						-2
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-39			-39
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-3			-3
Tilførsel fra ny minoriet										42	42
Fond for urealiserte gevinster											0
Renter etter skatt på hybridkapital								-17			-17
Utbetalt utbytte				-204	-424					-6	-634
Utdelt gaver av resultat 2017				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2018						-5					-5
Egenkapital per 31.12.2018	5 766	830	166	3 912	2 589	15	252	728	400	102	14 762
Egenkapital per 01.01.2019	5 766	830	166	0	3 912	2 589	15	252	728	102	14 762
IB korrigering morbank											0
IB korrigeringer døtre								0			0
IB korrigeringer TS/FKV								0			0
Korrigert egenkapital per 01.01.2019	5 766	830	166	0	3 912	2 589	15	252	728	102	14 763
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	26	18									43
Hybridkapital									-200		-200
Resultat for regnskapsåret				214	484		22	36		1	757
Kredittspreadeffekter verdipapirgjeld FVOCI				-10							-10
Basiswapeffekter i sikringsbokføringsforhold				-3							-3
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				-2							-2
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV				-25							-25
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-2			-2
Renter på hybridkapital								-5			-5
Utbetalt utbytte				-222	-477					-6	-705
Utdelt gaver av resultat 2018				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2019						-0					0
Egenkapital per 31.03.2019	5 791	848	166	0	3 858	2 596	15	274	758	97	14 604

1) Beløp overført til grunnfondskapital per 31.12.2018 inkluderer avsatt kundeutbytte.

2) Beløp overført til utjevningsfond per 31.12.2018 inkluderer avsatt utbytte.

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern		
2018	31.03.2018	31.03.2019 (mill. kroner)	31.03.2019	31.03.2018	2018
-7 806	-2 174	612	196	-2 347	-8 479
2 716	640	726	822	745	3 134
5 527	117	866	881	124	5 511
-619	-144	-191	-193	-144	-622
527	-1 024	469	1 007	-964	1 151
115	21	37	2	-3	5
-5 532	-2 798	-3 216	-3 216	-2 798	-5 532
208	60	41	41	60	208
849	231	198	332	323	1 286
-9	24	14	14	24	-9
-1 240	-301	-319	-458	-426	-1 778
-314	-116	-134	-151	-127	-355
-190	166	-815	-865	394	-234
-5 769	-5 298	-1 712	-1 588	-5 139	-5 714
		Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter (A)			
-41	-7	-9	-11	-9	-67
0	0	0	9	7	33
-335	-48	-98	-98	-10	-334
385	112	339	212	0	257
9	58	232	112	-12	-111
		Netto likviditetsendring fra investering (B)			
12 699	6 838	1 502	1 502	6 838	12 699
400	-200	0	0	-200	400
-4 400	-1 250	-1 400	-1 400	-1 250	-4 400
-1 000	0	0	0	0	-1 000
687	0	37	37	0	687
-664	-152	-162	-162	-152	-664
-37	-11	-7	-7	-11	-37
0	0	-10	-7	0	0
-152	0	0	0	0	8
-629	0	0	-6	0	-634
-11	0	0	0	0	-11
6 894	5 225	-41	-44	5 225	7 047
		Netto likviditetsendring fra finansiering (C)			
1 134	-15	-1 520	-1 520	74	1 222
		ENDRING I LIKVIDITETSBEHOLDNING (A+B+C)			
824	824	1 958	1 958	736	736
1 958	809	438	438	810	1 958
		Likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt			
		Likviditetsbeholdningen består av:			
1 878	664	360	360	664	1 878
80	146	78	78	146	80
1 958	809	438	438	810	1 958
		Sum likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt			

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 Østlandet omfatter perioden 01.01. - 31.03.2019. Kvartalsregnskapet er utarbeidet ihht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS-standarder og IFRIC-fortolkninger. Alle beløp er i millioner kroner med mindre noe annet er angitt. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2018. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk

Fra 01.01.2019 ble standarden IFRS 16 «Leieavtaler» implementert.

IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler ble implementert 1. januar 2019 og erstatter IAS 17 Leieavtaler. Standarden angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler. IFRS 16 fjerner skillet som var mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler i IAS 17, og innfører en felles regnskapsmodell for leieavtaler. De fleste leieavtaler skal innregnes i balansen til leietaker med en leieforpliktelse og tilhørende bruksrett på tidspunkt for ikrafttredelse. Leieforpliktelsen måles som nåverdi av fremtidige leiebetalinger i avtaleperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal hensyntas i beregningen av nåverdien av forpliktelsen dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Leiebetalinger fordeles mellom forpliktelse og rentekostnad på forpliktelsen. Beregning av nåverdien av leieforpliktelsen kan inkludere elementer som:

- Fast leie
- Ytelser som kan se ut som variable, men som er faste
- Garantert restverdi
- Bruk av kjøpsopsjon
- Betaling for å tre ut av avtalen

Bruksretten er innregnet i balansen til samme verdi som forpliktelsen på implementeringstidspunktet justert for eventuelle forskuddsbetalinger og vurdert for nedskrivning. Bruksretten avskrives lineært over avtalens løpetid. Avskrivningene innregnes separat fra renter på leieforpliktelser i resultatoppstillingen.

Følgende regnskapsprinsipper og overgangsbestemmelser er valgt i forbindelse med implementeringen:

- Konsernet har benyttet seg av muligheten til å bruke modifisert retrospektiv metode ved overgangen til IFRS 16 i samsvar med IFRS 16.Ca(b). Dette betyr at sammenligningstall for 2018 ikke omarbeides. Bruksretten blir målt til samme verdi som leieforpliktelsen og innregnet i åpningsbalansen 01.01.2019. Dette valget er gjort for alle avtaler.
- Bruksretten vil bli presentert i balansen som en del av «Eiendom, anlegg og utstyr», mens leieforpliktelsen presenteres som «Annen gjeld og balanseført forpliktelse».
- Leieavtaler med lav verdi og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtaler som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.
- Faste ikke-leiekomponenter som er innebygd i leiekontrakten blir skilt ut og kostnadsført løpende som andre driftskostnader.

For konsernet SpareBank 1 Østlandet er det i hovedsak husleieavtaler som faller inn under standarden. På implementeringstidspunktet ble forpliktelsen og bruksretten beregnet til 224 mill. kroner for morbanken og 170 mill. kroner for konsernet. Dette er ikke vesentlige størrelser sett i forhold til morbankens og konsernets totale balanse. Resultateffektene som følger av ny standard antas heller ikke å ha vesentlig effekt på konsernets driftsresultat. Det vises til note 43 i Årsrapporten for 2018, samt note 12 i kvartalsrapporten per 31.03.2019.

1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2018 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3, med unntak av estimater knyttet til bestemmelse av leieperioden i forbindelse med implementering av IFRS 16 Leieavtaler.

IFRS 16 Leieavtaler

Ved fastsettelsen av leieperioden vurderer ledelsen sannsynligheten for at eventuelle forlengelses- eller oppsigelsesopsjoner vil bli utøvet. Dersom det er rimelig sikkert at en avtale vil forlenges eller sies opp i henhold til opsjonen skal den tas med i vurderingen av leieperioden. Potensielle fremtidige kontantstrømmer på 20 mill. kroner er ikke inkludert i leieforpliktelsen fordi det ikke er rimelig sikkert at leieavtalene vil bli forlenget.

Ved vesentlig endringer i forutsetningene som ligger til grunn for vurderingene, vil det bli foretatt en evaluering av leieperioden.

Kundeutbytte

Det er bankens representantskap som hvert år tar stilling til om og hvor mye som skal deles ut i kundeutbytte. Vedtak ble gjort i bankens representantskapsmøte 28. mars 2019, og banken utbetalte 26. april 2019 222 mill. kroner i kundeutbytte til bankens låne- og innskuddskunder.

Kundene vil motta et beløp basert på bankens årlige overskudd og hvor mye kunden selv har i innskudd og lån i banken.

- Utbytte gis til privatpersoner og bedrifter.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i lån i banken.
- Samskyldnere (personer med felles lån) kan få kundeutbytte for inntil 4 mill. kroner.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i innskudd i banken.
- Kundeutbyttet gjelder fra første krone og opp til 2 mill. kroner.

Finansdepartementet har gitt tillatelse til å benytte grunnfondskapital til kundeutbytte. Utdelingen av kundeutbytte er regulert av Finansforetaksloven §10-17 fjerde ledd, som klassifiserer kundeutbytte som en disponering av årsresultatet. Denne klassifiseringen har banken lagt til grunn regnskapsmessig, og har således behandlet utbetalingen som en egenkapitaltransaksjon. Utbetalingen av kundeutbytte gir et skattefradrag på 55 mill. kroner for inntektsåret 2019. Skattefradraget resultatføres som en reduksjon av skattekostnaden for 2019 ved beslutningstidspunkt.

Note 2 Endringer i konsernsammensetninger

2019

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 20,5 prosent til 20,8 prosent med virkning fra 1. januar 2019.

28. februar 2019 inngikk SpareBank 1-bankene en avtale om endret eiermodell i BN Bank ASA, herunder en fordeling av B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS, ved at enkelte av dagens eiere endrer sitt eierskap samtidig som SpareBank 1 Østlandet kommer inn som ny eier. Etter gjennomføring av transaksjonene vil SpareBank 1 Østlandet ha en eierandel i både BN Bank ASA og B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS på 9,99 prosent. Transaksjonen er blant annet betinget av myndighetsgodkjenninger.

2018

En omallokering av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt AS i henhold til aksjonæravtalen økte eierandelen i selskapet fra 21,1 prosent til 21,6 prosent. Tilsvarende omallokering i SpareBank 1 Næringskreditt medførte en økning i eierandelen fra 12,4 prosent til 13,3 prosent.

I fjerde kvartal er investeringen i Komm-In omklassifisert fra et tilknyttet selskap til ordinær aksjeinvestering. I samme kvartal skiftet datterdatter SpareBank 1 Regnskapshuset AS navn til TheVIT AS.

16.mai 2018 ble holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS etablert. Selskapet eies 70,68 prosent av SpareBank 1 Østlandet. Bankens tidligere 100 prosent eide datterselskap SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS er overført til holdingselskapet. I tillegg eier holdingselskapet 100 prosent av aksjene i regnskap- og rådgivningsselskapet TheVIT.

Aksjene i det felleskontrollerte eiendomsselskapet Torggata 22 ble solgt i 2. kvartal.

Proaware AS endret i første kvartal navn til Betr AS.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 19,6 prosent til 20,5 prosent med virkning fra 1. januar 2018.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarked bank, bedriftsmarked bank (inkludert organisasjonsmarked), eiendom, finansiering, regnskaps- og rådgivertjenester, samt ufordelt virksomhet.

Vurderinger:

- Eiendomsmegling, leasing/løsefinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Skatt er beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Driftskostnader i PM og BM inneholder sin andel av felleskostnader
- Netto provisjons- og andre inntekter inneholder sin andel av fellesinntekter
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

31.03.2019	PM	BM	SB1 FØ	EM1HE	EM1OA	TheVIT	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	248	221	61	0	0	-1	-21	508
Netto provisjons- og andre inntekter	156	58	13	25	52	53	-17	341
Netto avkastning på finansielle investeringer							423	423
Driftskostnader	226	105	24	28	52	54	6	494
Resultatbidrag før tap per segment	178	174	51	-3	0	-2	379	777
Tap på utlån og garantier	-9	-36	12	0	0	0	0	-33
Resultatbidrag per segment før skatt	187	210	39	-3	0	-2	379	810
Skatt	47	52	10	-1	-3	0	-51	54
Resultatbidrag per segment etter skatt	140	157	29	-2	3	-1	430	757
Balanse								
Brutto utlån til kunder	60 397	30 147	8 251	0	0	0	-467	98 328
Tapsavsetninger	-60	-172	-60	0	0	0	46	-246
Andre eiendeler	2 835	338	136	70	120	149	24 562	28 210
Sum eiendeler	63 172	30 313	8 326	70	120	149	24 142	126 292
Innskudd fra og gjeld til kunder	42 074	30 250	0	0	0	0	54	72 377
Annen gjeld og egenkapital	21 098	64	8 326	70	120	149	24 088	53 914
Sum gjeld og egenkapital	63 172	30 313	8 326	70	120	149	24 142	126 292

31.03.2018	PM	BM	SB1 FØ	EM1HE	EM1OA	TheVIT	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	223	181	80	0	0	0	10	495
Netto provisjons- og andre inntekter	210	49	-9	2	45	37	-11	323
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	45	45
Driftskostnader	217	96	23	24	48	41	2	449
Resultatbidrag før tap per segment	217	134	48	-22	-2	-4	42	413
Tap på utlån og garantier	3	-2	4	0	0	0	0	5
Resultatbidrag per segment før skatt	214	136	45	-22	-2	-4	42	409
Skatt	53	34	11	0	0	-3	0	96
Resultatbidrag per segment etter skatt	160	102	33	-22	-1	-1	42	314

Balanse

Brutto utlån til kunder	57 284	28 191	7 318	0	0	0	26	92 818
Tapsavsetninger	-64	-236	-67	0	0	0	-1	-368
Andre eiendeler	2 693	420	175	63	85	129	18 073	21 638
Sum eiendeler	59 912	28 375	7 426	63	85	129	18 098	114 088
Innskudd fra og gjeld til kunder	39 454	26 558	0	0	0	0	97	66 110
Annen gjeld og egenkapital	20 458	1 817	7 426	63	85	129	18 001	47 978
Sum gjeld og egenkapital	59 912	28 375	7 426	63	85	129	18 098	114 088

31.12.2018	PM	BM	SB1 FØ	EM1HE	EM1OA	TheVIT	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	987	839	340	0	2	-1	-93	2 074
Netto provisjons- og andre inntekter	764	193	-31	120	208	164	-132	1 286
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	291	291
Driftskostnader	888	403	103	109	206	174	-3	1 881
Resultatbidrag før tap per segment	863	629	205	11	4	-11	69	1 770
Tap på utlån og garantier	8	8	19	0	0	0	0	35
Resultatbidrag per segment før skatt	855	621	186	11	4	-11	69	1 735
Skatt	214	155	47	2	1	-2	-95	321
Resultatbidrag per segment etter skatt	641	465	139	8	3	-9	164	1 414

Balanse

Brutto utlån til kunder	60 943	30 215	7 828	0	0	0	-47	98 940
Tapsavsetninger	-68	-211	-56	0	0	0	0	-334
Andre eiendeler	2 862	462	234	71	76	134	21 029	24 866
Sum eiendeler	63 738	30 467	8 006	71	76	134	20 982	123 472
Innskudd fra og gjeld til kunder	41 487	29 974	0	0	0	0	36	71 496
Annen gjeld og egenkapital	22 251	493	8 006	71	76	134	20 946	51 976
Sum gjeld og egenkapital	63 738	30 467	8 006	71	76	134	20 982	123 472

Note 4 Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

Kapitaldekningen beregnes basert på et risikovektet beregningsgrunnlag. Banken har tillatelse til å benytte AIRB-metode for beregning av risikovekter i utlånsporteføljen. Som en overgangsordning er det satt en nedre grense på 80 % av Basel I-regelverket for beregningsgrunnlaget. Denne grensen er gjeldende for SpareBank 1 Østlandet på morbank så vel som konsolidert nivå.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Totalkapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapital består av et minimumskrav på 4,5 prosent samt bufferkrav på til sammen 7,5 prosent hvorav bankens motsykliske kapitalbufferkrav er 2 prosent per 31.03.2019. SpareBank 1 Østlandet har i tillegg et Pilar II krav på 1,8 prosent per 31.03.2019. Det samlede kapitalkravet til ren kjernekapital er dermed 13,8 prosent per 31.03.2019. I tillegg skal ytterligere 2 prosent dekkes av annen kjernekapital og 1,5 prosent dekkes av tilleggskapital.

Konsernets langsiktige kapitalmål for ren kjernekapitaldekning er 16 prosent.

Morbank			Konsern			
Basel III	Basel III	Basel III	Basel III	Basel III	Basel III	
31.12.18	31.03.18	31.03.19	31.03.19	31.03.18	31.12.18	
6 762	6 078	6 805	Innskutt egenkapital	6 713	6 111	6 670
6 738	5 748	6 731	Opptjent egenkapital	7 592	6 439	7 588
400	400	200	Hybridkapital	200	400	400
			Ikke-kontrollerende eierinteresser	98	57	104
13 900	12 226	13 737	Sum balanseført egenkapital	14 604	13 007	14 762
			Kjernekapital			
-705	-157	-378	Del av positivt årsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-378	-157	-705
-400	-400	-200	Hybridkapital	-200	-400	-400
0	0	0	Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-54	-17	-58
20	47	34	Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld	34	47	20
0	0	0	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	6	3	6
-72	-101	-70	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-406	-367	-395
-238	-242	-301	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-369	-208	-311
0	0	-137	Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-409	-202	-326
-27	-24	-23	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-27	-32	-27
12 479	11 348	12 663	Sum ren kjernekapital	12 801	11 673	12 566
			Annen kjernekapital			
400	400	200	Hybridkapital	200	616	400
0	0	0	Hybridkapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	243	0	245
400	400	200	Sum annen kjernekapital	443	616	645
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1 100	1 500	1 100	Ansvarlig lånekapital	1 100	1 500	1 100
0	0	0	Ansvarlig lånekapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i tilleggskapital	332	369	361
0	0	0	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
0	-130	0	Fradrag for vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	0	-130	0
1 100	1 370	1 100	Sum tilleggskapital	1 432	1 739	1 461
13 979	13 118	13 963	Netto ansvarlig kapital	14 676	14 028	14 672
4 781	5 410	5 202	Engasjement med foretak SMB	5 204	5 410	4 781
11 034	10 526	12 968	Engasjement med spesialiserte foretak	12 968	10 526	11 034
1 411	589	1 502	Engasjement med øvrige foretak	1 502	589	1 411
1 223	1 022	1 156	Engasjement med massemarked SMB	1 338	1 209	1 424
16 886	15 086	17 479	Engasjement med massemarked personer	24 501	22 496	24 235
1 234	1 563	1 151	Engasjement med øvrig massemarked	1 184	1 590	1 259
36 569	34 197	39 458	Kredittrisiko etter IRB-metode	46 697	41 820	44 145
12 106	11 336	13 732	Kredittrisiko etter standardmetode	17 998	16 675	16 405
383	340	358	Motpartsrisiko (inkludert CVA)	1 813	1 568	1 732
			Markedsrisiko			
3 433	3 433	4 316	Operasjonell risiko	5 869	5 222	5 222
1 849	1 931	0	Basel I Gulv	3 355	6 884	7 495
54 340	51 237	57 863	Totalt beregningsgrunnlag	75 732	72 169	74 999
4 347	4 099	4 629	Kapitalkrav (8 %)	6 059	5 774	6 000
978	871	984	Pilar 2 (1,8 %, 1,7 % per 31.03.2018)	1 287	1 227	1 350
			Bufferkrav			
1 359	1 281	1 447	Bevaringsbuffer (2,5%)	1 893	1 804	1 875
1 087	769	868	Motsyklisk kapitalbuffer (2 %)	1 136	1 083	1 500
1 630	1 537	1 736	Systemrisikobuffer (3 %)	2 272	2 165	2 250
4 076	3 587	4 050	Sum bufferkrav til ren kjernekapital (7,5 %)	5 301	5 052	5 625
4 980	4 585	5 025	Tilgjengelig ren kjernekapital utover krav til ren kjernekapital (13,8 %, 13,7 % per 31.03.2018)	2 804	2 147	2 217
			Kapitaldekning			
23,0 %	22,1 %	21,9 %	Ren kjernekapitaldekning	16,9 %	16,2 %	16,8 %
23,8 %	23,0 %	21,9 %	Ren kjernekapitaldekning (eksklusiv Basel I-gulv)	17,7 %	17,9 %	18,6 %
23,7 %	22,9 %	22,2 %	Kjernekapitaldekning	17,5 %	17,0 %	17,6 %
25,7 %	25,6 %	24,1 %	Kapitaldekning	19,4 %	19,4 %	19,6 %
10,2 %	10,2 %	9,9 %	Uvektet kjernekapitalandel	7,4 %	7,3 %	7,5 %

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2019	85 386	5 403	371	91 160
Overført til Trinn 1	687	-678	-8	0
Overført til Trinn 2	-1 057	1 069	-12	0
Overført til Trinn 3	-5	-66	71	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-748	-95	-9	-852
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	10 392	133	15	10 539
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-9 689	-529	-72	-10 291
Konstaterte tap	0	0	-9	-9
Balanse 31. mars 2019	84 965	5 236	347	90 548
Herav utlån til amortisert kost				27 887
Herav utlån til virkelig verdi				62 661

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2018	78 682	4 203	470	83 355
Overført til Trinn 1	810	-797	-13	0
Overført til Trinn 2	-881	893	-12	0
Overført til Trinn 3	-6	-63	69	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	5 677	362	4	6 044
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-5 260	-498	-23	-5 781
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	1 937	-13	-6	1 917
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-5	-5
Balanse 31. mars 2018	80 959	4 087	485	85 531
Herav utlån til amortisert kost				26 267
Herav utlån til virkelig verdi				59 263

Brutto utlån	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2018	78 682	4 203	470	83 355
Overført til Trinn 1	1 144	-1 109	-35	0
Overført til Trinn 2	-2 374	2 408	-34	0
Overført til Trinn 3	-70	-104	174	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-1 845	-10	-33	-1 888
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	43 787	1 549	71	45 407
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-33 939	-1 534	-214	-35 688
Konstaterte tap	0	0	-26	-26
Balanse 31. desember	85 386	5 403	371	91 160
Herav utlån til amortisert kost				27 786
Herav utlån til virkelig verdi				63 374

Konsern

Brutto utlån	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2019	92 167	6 317	456	98 940
Overført til Trinn 1	783	-771	-13	0
Overført til Trinn 2	-1 294	1 324	-30	0
Overført til Trinn 3	-11	-96	107	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-1 085	-153	-10	-1 248
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	11 504	172	16	11 692
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-9 973	-567	-90	-10 630
Konstaterte tap	0	0	-9	-9
Balanse 31. mars 2019	92 091	6 226	427	98 744
Herav utlån til amortisert kost				36 083
Herav utlån til virkelig verdi				62 661

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2018	84 913	4 958	527	90 398
Overført til Trinn 1	945	-931	-14	0
Overført til Trinn 2	-1 018	1 037	-19	0
Overført til Trinn 3	-19	-90	109	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	6 520	381	4	6 906
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-5 800	-565	-33	-6 398
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	1 937	-13	-6	1 917
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-5	-5
Balanse 31. mars 2018	87 478	4 778	562	92 818
Herav utlån til amortisert kost				33 555
Herav utlån til virkelig verdi				59 263

Brutto utlån	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2018	84 975	4 958	527	90 460
Overført til Trinn 1	1 347	-1 310	-38	0
Overført til Trinn 2	-2 846	2 885	-39	0
Overført til Trinn 3	-99	-139	238	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-2 940	-200	-47	-3 187
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	46 998	1 838	89	48 925
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-35 268	-1 715	-249	-37 232
Konstaterte tap	0	0	-26	-26
Balanse 31. desember 2018	92 167	6 317	456	98 940
Herav utlån til amortisert kost				35 566
Herav utlån til virkelig verdi				63 374

Morbank			Konsern		
2018	31.03.2018	31.03.2019	31.03.2019	31.03.2018	2018
251	244	229	509	532	482
4 271	3 781	4 145	4 521	4 123	4 636
1 026	951	1 035	1 054	973	1 051
1 225	792	1 098	1 387	1 025	1 472
3 135	3 100	3 269	4 501	4 132	4 466
230	197	227	399	368	397
1 003	1 076	995	1 293	1 364	1 302
467	504	463	479	519	483
14 140	13 714	14 470	14 616	13 806	14 277
4 588	3 862	4 350	4 950	4 371	5 172
496	544	519	1 807	1 614	1 657
0	0	0	0	0	0
30 834	28 766	30 800	35 517	32 827	35 397
60 326	56 765	59 747	63 228	59 991	63 544
91 160	85 531	90 548	98 744	92 818	98 940
-238	-245	-199	-256	-308	-291
-43	-60	-37	-37	-60	-43
90 878	85 226	90 312	98 451	92 450	98 606
39 792	38 009	40 919	40 919	38 009	39 792
1 433	1 606	1 415	1 415	1 606	1 433
132 103	124 841	132 646	140 786	132 065	139 831

Note 6 Tap på utlån og garantier

Det er beregnet ECL på kredittinstitusjoner og sentralbanker men effekten er funnet uvesentlig og følgelig ikke tatt med i nedskrivningene.

Morbank 31.03.19

Mill. kroner	31.12.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.03.2019
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	265	-35	-8	222
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	-9	-1	55
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	329	-44	-8	277
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	282	-38	-8	236
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	-3	0	22
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	-3	0	19

	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	
Total balanseført tapsavsetning på utlån *	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Balanse 1. januar	111	136	83	329
<i>Avsetning til tap</i>				
Overført til (fra) Trinn 1	11	-11	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-3	3	0
Netto ny måling av tap	-27	-7	8	-26
Nye utstedte eller kjøpte utlån	12	2	0	14
Utlån som har blitt fraregnet	-7	-13	-12	-32
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-8	-8
Balanse 31. mars	97	106	74	277

31.03.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.03.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	273	-5	-3	266
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	5	0	82
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	351	0	-3	348
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	308	0	-3	304
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	-2	0	21
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	3	0	23

	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	
Total balanseført tapsavsetning på utlån	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Balanse 1. januar	101	117	133	351
<i>Avsetning til tap</i>				
Overført til (fra) Trinn 1	26	-16	-10	0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-7	7	0
Netto ny måling av tap	-24	19	6	2
Nye utstedte eller kjøpte utlån	15	5	0	21
Utlån som har blitt fraregnet	-8	-14	-4	-26
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	4	4
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-3	-3
Endringer i modell/risikoparametre	0	0	0	0
Balanse 31. mars	108	107	133	348

31.12.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	273	17	-26	265
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	-8	-5	65
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	351	10	-31	329
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	308	0	-26	282
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	5	-3	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	2		22

Total balanseført tapsavsetning på utlån *	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån			Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	Total
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet		
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Balanse 1. januar	101	117	133		351
Avsetning til tap					
Overført til (fra) Trinn 1	31	-21	-10		0
Overført til (fra) Trinn 2	-6	18	-12		0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-8	8		0
Netto ny måling av tap	-46	35	31		20
Nye utstedte eller kjøpte utlån	63	33	10		107
Utlån som har blitt fraregnet	-32	-39	-51		-122
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-26		-26
Balanse 31. desember	111	136	83		329

Konsern

31.03.2019

	01.01.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.03.2019
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	320	-30	-8	282
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	-9	-1	55
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	385	-39	-8	337
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	337	-36	-8	293
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	-3	0	22
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	0	0	22

Total balanseført tapsavsetning på utlån *	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån			Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	Total
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet		
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Balanse 1. januar	127	162	96		385
Avsetning til tap					
Overført til (fra) Trinn 1	14	-13	0		0
Overført til (fra) Trinn 2	-3	3	0		0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-6	6		0
Netto ny måling av tap	-29	-2	10		-20
Nye utstedte eller kjøpte utlån	14	3	1		18
Utlån som har blitt fraregnet	-8	-14	-15		-37
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-8		-8
Balanse 31. mars	115	134	88		337

31.03.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.03.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	331	1	-3	330
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	5	0	82
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	409	6	-3	412
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	366	5	-3	368
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	-2	0	21
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	3	0	23

Total balanseført tapsavsetning på utlån	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån			Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	Total
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet		
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Balanse 1. januar	117	144	149		409
Avsetning til tap					
Overført til (fra) Trinn 1	30	-20	-10		0
Overført til (fra) Trinn 2	-3	4	-1		0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-8	9		0
Netto ny måling av tap	-27	21	11		5
Nye utstedte eller kjøpte utlån	15	5	0		21
Utlån som har blitt fraregnet	-6	-15	-2		-23
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	4		4
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-3		-3
Endringer i modell/risikoparametre					0
Balanse 31. mars	124	131	156		412

31.12.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	331	15	-26	320
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	-8	-5	65
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	409	8	-31	385
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	366	-2	-26	337
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	5	-3	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	2	0	22

Total balanseført tapsavsetning på utlån *	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån			Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	Total
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet		
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3		
Balanse 1. januar	116	144	149		409
Avsetning til tap					
Overført til (fra) Trinn 1	37	-27	-11		-1
Overført til (fra) Trinn 2	-8	21	-12		0
Overført til (fra) Trinn 3	-1	-9	10		0
Netto ny måling av tap	-54	36	36		18
Nye utstedte eller kjøpte utlån	72	41	11		125
Utlån som har blitt fraregnet	-36	-43	-61		-140
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-26		-26
Balanse 31. desember	127	162	96		385

* Inkludert tapsavsetninger på garantier, ubenyttede kreditter og lånetilsagn

Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Året	Morbank			Konsern		Året
	01.01-31.03			01.01-31.03		
2018	2018	2019		2019	2018	2018
13	12	12	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	12	12	13
13	12	12	Utbytte fra andre enn konsernselskaper	12	12	13
372	185	341	Utbytte (i morbank) eller netto resultat fra konsernselskaper (i konsern)	346	30	198
-4	0	0	Gevinst eller tap ved realisasjon av konsernselskaper (i morbank)			
0	0	0	Nedskrivning av eiendeler i konsernselskaper (i morbank)			
369	185	341	Netto resultat fra eierinteresser	346	30	198
-20	-2	26	Verdiendring sertifikater, obligasjoner og rentefond	26	-2	-20
-1	11	-4	Verdiendring derivater som sikrer kjøpte rentepapirer	-4	11	-1
-21	9	23	Verdiendring sertifikater, obligasjoner og rentefond inklusiv sikring	23	9	-21
35	130	-128	Verdiendring verdipapirgjeld	-128	130	35
-17	-120	130	Verdiendring derivater som sikrer verdipapirgjeld	130	-120	-17
17	11	2	Verdiendring verdipapirgjeld inklusiv sikring	2	11	17
15	-14	23	Verdiendring egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	23	-14	15
-64	-27	2	Verdiendring fastrenteutlån til kunder til virkelig verdi over resultatet	2	-27	-64
11	14	1	Verdiendring øvrige derivater	1	14	11
73	0	3	Gevinst eller tap ved realisasjon av eiendeler til virkelig verdi over resultatet	3	0	73
47	10	11	Netto resultat fra valutahandel	11	10	47
80	4	65	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	65	4	80
461	201	418	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	423	45	291

Note 8 Finansielle derivater

Morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	31.03.2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	3 059	17	24
Valutabytteavtaler	1 142	5	28
Sum valutainstrumenter	4 202	22	52
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	35 923	623	251
Andre rentekontrakter	2 911	0	0
Sum renteinstrumenter	38 834	623	251
Sum valutainstrumenter	4 202	22	52
Sum renteinstrumenter	38 834	623	251
Sum finansielle derivater	43 036	646	303

Til virkelig verdi over resultatet	31.03.2018		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1 344	10	14
Valutabytteavtaler	1 268	8	7
Sum valutainstrumenter	2 612	18	21
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	29 856	437	308
Andre rentekontrakter	0	0	0
Sum renteinstrumenter	29 856	437	308
Sum valutainstrumenter	2 612	18	21
Sum renteinstrumenter	29 856	437	308
Sum finansielle derivater	32 467	455	329

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2018		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2 196	24	39
Valutabytteavtaler	1 118	8	64
Sum valutainstrumenter	3 314	32	102
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	34 858	787	252
Andre rentekontrakter	2 984	1	0
Sum renteinstrumenter	37 841	787	252
Sum valutainstrumenter	3 314	32	102
Sum renteinstrumenter	37 841	787	252
Sum finansielle derivater	41 155	819	354

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall, eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økning i kostnadene. Konsernets rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile konsernets konservative risikoprofil. Styret har vedtatt interne rammer slik at konsernet har en mest mulig balansert forfallsstruktur på sine innlån. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise, systemkrise og kombinasjon av disse. Konsernet har også etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser. Gjennomsnittlig restløpetid på konsernets innlån var 3,96 år ved utgangen av 1. kvartal 2019. Total LCR var på samme tidspunkt 146,6 %.

Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Konsern				
31.03.2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	646	0	646
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	17 689	0	17 689
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 462	6 462
- Egenkapitalinstrumenter	279	47	290	616
- Andre finansielle eiendeler	0	0	4	4
- Boliglån	0	0	56 162	56 162
Sum eiendeler	279	18 381	62 918	81 579
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	303	0	303
- Verdipapirgjeld	0	4 102	0	4 102
Sum forpliktelser	0	4 405	0	4 405
31.03.2018				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	455	0	455
- Sertifikater og obligasjoner	0	11 659	0	11 659
- Fastrentelån til kunder	0	0	5 314	5 314
- Egenkapitalinstrumenter	246	0	241	487
- Andre finansielle eiendeler	0	0	40	40
- Boliglån	0	0	53 890	53 890
Sum eiendeler	246	12 113	59 485	71 844
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	329	0	329
- Verdipapirgjeld	0	5 979	0	5 979
Sum forpliktelser	0	6 308	0	6 308

2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	819	0	819
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	14 446	0	14 446
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 471	6 471
- Egenkapitalinstrumenter	268	47	279	594
- Andre finansielle eiendeler	0	0	4	4
- Boliglån	0	0	56 859	56 859
Sum eiendeler	268	15 311	63 614	79 193
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	354	0	354
- Verdipapirgjeld	0	4 831	0	4 831
Sum forpliktelser	0	5 185	0	5 185

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kredittspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing, Refinitiv prissettingstjeneste, Bloomberg eller anerkjente meglerhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markedspåslag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter		Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018-31.03.2019						
Inngående balanse	6 471	279		56 859	4	63 614
Investeringer i perioden	266	0		7 006	0	7 272
Salg/innløsning i perioden	-278	0		-7 710	0	-7 987
Gevinst eller tap ført i resultatet	2	11		10	0	23
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0		-3	0	-3
Utgående balanse	6 462	290		56 162	4	62 918
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	2	11		10	0	23

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2017-31.03.2018						
Inngående balanse	5 254	237	-9	0	40	5 522
IFRS 9 implementeringseffekter og andre reklassifiseringer	0	0	9	51 244	0	51 253
Investeringer i perioden	705	5	0	3 223	0	3 934
Salg/innløsning i perioden	-618	0	0	-576	0	-1 194
Gevinst eller tap ført i resultatet	-27	-2	0	-5	0	-33
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	0	3	0	3
Utgående balanse	5 314	241	0	53 890	40	59 485
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-27	-2	0	-5	0	-33

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2017-31.12.2018						
Inngående balanse	5 254	237	-9	0	40	5 522
IFRS 9 implementeringseffekter og andre reklassifiseringer	0	38	9	51 244	-36	51 256
Investeringer i perioden	2 803	6	0	31 146	0	33 954
Salg/innløsning i perioden	-1 521	-8	0	-25 514	0	-27 043
Gevinst eller tap ført i resultatet	-64	6	0	-19	0	-78
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	0	2	0	2
Utgående balanse	6 471	279	0	56 859	4	63 614
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-64	6	0	-19	0	-78

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.03.2019					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 458	209	56 202	4	62 874
Virkelig verdi justering	4	81	-40	0	45
Balanseført verdi	6 462	290	56 162	4	62 918

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.03.2018					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	5 277	172	53 949	4	59 402
Virkelig verdi justering	38	69	-60	36	83
Balanseført verdi	5 314	241	53 890	40	59 485

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 470	209	56 902	4	63 585
Virkelig verdi justering	1	71	-43	0	29
Balanseført verdi	6 471	279	56 859	4	63 614

Sensitivitet, instrumenter klassifisert i nivå 3:

Verdsettelsen av fastrentelån til kunder er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve pluss et estimert markedspåslag. En økning av diskonteringsrenten med ti basispunkter ville ha medført en negativ endring i virkelig verdi på 16 mill. kroner.

Egenkapitalinstrumenter i nivå 3 består for det vesentligste av eierposter i Oslo Kongressenter Folkets Hus BA (54 mill. kroner), Eksportfinans ASA (72 mill. kroner), SpareBank 1 Markets AS (39 mill. kroner) og VN Norge AS (44 mill. kroner). Verdsettelsen av de to førstnevnte er basert på bokført verdi av selskapenes egenkapital justert for mer- og mindreverdier. Basert på takst fra 2010 og senere eksterne verdsettelses er det vurdert å være vesentlige merverdier i eiendomsmassen til Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (P/B 4,2). Basert på ekstern verdsettelse i forbindelse med en fisjon i 2012 og etterfølgende egenkapitaltransaksjoner er det vurdert å være noen mindreverdier i Eksportfinans (P/B 0,85). Verdien på aksjeposten i SpareBank 1 Markets er basert på emisjonsprising. Verdien på aksjeposten i VN Norge (tidligere Visa Norge FLI, omdannet til aksjeselskap medio 2018) er basert på verdsettelse av underliggende eiendeler, hvor preferanseaksjer i Visa Inc. er mest vesentlig. Preferanseaksjene i Visa Inc. vil konverteres til omsettelige aksjer senest i 2028. Verdien bestemmes av balansedagens aksjekurs på omsettelige Visa Inc aksjer på NYSE og valutakurs USDNOK samt avtalt konverteringsfaktor for preferanseaksjene. Bruttoverdier er redusert med en likvidtetsrabatt og latent skatt. Preferanseaksjene prises av en ekstern part.

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Med gjeldende forutsetninger knyttet til beregning av forventet tap utgjør virkelig verdi-justeringen -40 mill. kroner. Endring vil hovedsakelig knytte seg til estimater på sannsynlighet for tap (PD) og tilhørende konsekvens (LGD), både på porteføljenivå og for enkeltengasjementer.

Note 11 Finansielle instrumenter og motregning

I henhold til IFRS 7 skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring og hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Østlandet har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot 16 institusjonelle motparter. Gjensalgavtaler reguleres av GMRA-avtaler mot motparten. Banken har fem GMRA-avtaler.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser) i balansen	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen		Netto
				Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet	
31.03.2019						
Derivater som eiendeler	646	0	646	-235	-302	109
Derivater som forpliktelser	-303	0	-303	235	18	-51
31.03.2018						
Derivater som eiendeler	455	0	455	-185	-145	124
Derivater som forpliktelser	-329	0	-329	185	89	-54
2018						
Derivater som eiendeler	819	0	819	-264	-417	138
Derivater som forpliktelser	-354	0	-354	264	16	-74

Note 12 Leieavtaler

I forbindelse med implementering av IFRS 16 Leieavtaler fra 01.01.2019 har banken og tilhørende datterselskaper gjennomgått nye og eksisterende leieavtaler. For konsernet SpareBank 1 Østlandet er det i hovedsak husleieavtaler som er identifisert til å falle inn under standarden. Viser til note 1 for beskrivelse av standarden og valg av overgangsbestemmelser. Konsernet hadde ikke balanseførte leieforpliktelser etter IAS 17 per 31.12.2018.

Morbank			Konsern		
31.03.2018	31.03.2019		31.03.2019	31.03.2018	
224	214	Bruksrett	161	170	
36	36	Kortsiktig leieforpliktelse	32	32	
188	179	Langsiktig leieforpliktelse	130	138	
31.03.2019			31.03.2019		
	1	Rentekostnad	1		
	10	Avskrivninger	7		
	11	Sum kostnader IFRS 16	9		

Økning av eiendeler og gjeld på implementeringstidspunktet er ikke vesentlige størrelser sett i forhold til konsernets totale balanse og kapitaldekning. Resultateffektene som følger av ny standard har heller ikke vesentlig effekt på konsernets driftsresultat. Kostnaden er reklassifisert fra annen driftskostnad til avskrivning og rentekostnad i henhold til standarden.

Note 13 Andre eiendeler

Morbank			Konsern		
2018	31.03.2018	31.03.2019	31.03.2019	31.03.2018	2018
273	273	273	273	273	273
37	51	33	36	52	39
94	128	73	142	197	149
0	85	1 014	1 014	85	0
295	206	432	620	430	581
699	744	1 825	2 084	1 038	1 041
		Andre eiendeler			

Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder

Morbank			Konsern			
2018	31.03.2018	31.03.2019		31.03.2019	31.03.2018	2018
40 886	38 892	41 314	Lønnstakere o.l	41 314	38 892	40 886
5 880	4 040	6 312	Offentlig forvaltning	6 312	4 040	5 880
868	1 031	1 052	Primærnæringer	1 052	1 031	868
275	260	289	Trebearbeidende industri	289	260	275
754	702	655	Annen industri	655	702	754
1 779	1 447	1 842	Bygg og anlegg	1 842	1 447	1 779
87	72	114	Kraft- og vannforsyning	114	72	87
1 496	1 193	1 495	Varehandel	1 495	1 193	1 496
290	257	269	Hotell- og restaurantdrift	269	257	290
3 826	3 678	3 672	Eiendomsdrift	3 672	3 678	3 826
14 338	13 688	14 364	Forretningsmessig tjenesteyting	14 335	13 668	14 295
1 060	870	1 029	Transport og kommunikasjon	1 029	870	1 060
0	0	0	Øvrig virksomhet	0	0	0
71 540	66 130	72 406	Innskudd fra kunder	72 377	66 110	71 497

Note 15 Verdipapirgjeld

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	31.03.2019	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	31.12.2018
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	31 467	1 640	-1 200	-139	31 165
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 100	0	0	0	1 100
Opptjente renter	212	0	0	-19	231
Verdijusteringer	451	0	0	-139	591
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	33 230	1 640	-1 200	-296	33 087

Endring i verdipapirgjeld	31.03.2018	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2017
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	28 918	6 414	-1 250	645	23 109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 500	0	-200	0	1 700
Opptjente renter	247	0	0	40	207
Verdijusteringer	111	0	0	-264	375
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	30 776	6 414	-1 450	421	25 391

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2018	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2017
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	31 165	12 241	-4 400	215	23 109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 100	400	-1 000	0	1 700
Opptjente renter	231	0	0	23	207
Verdijusteringer	591	0	0	216	375
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	33 087	12 641	-5 400	455	25 391

Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank			Konsern			
2018	31.03.2018	31.03.2019		31.03.2019	31.03.2018	2018
94	101	89	Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	148	154	141
25	21	22	Avsetninger	22	21	25
86	84	85	Pensjonsforpliktelse	87	87	87
83	132	153	Leverandørgjeld	160	139	91
0	11	100	Uoppgjorte handler	100	11	0
244	831	1 354	Annen gjeld*	1 364	909	343
532	1 180	1 803	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	1 882	1 320	687

* Utbytte til grunnfondsbevisiere og kundeutbytte er inkludert med henholdsvis kr 477 mill. kroner og 222 mill. kroner.

Note 17 Egenkapitalbevis

Morbank	31.03.2019 ¹⁾	31.03.2018	2018
Eierandelskapital	5 791	5 359	5 766
Utjevningsfond	2 585	1 897	2 112
Avsatt utbytte	0	0	477
Overkursfond	848	547	830
A. Sum eierandelskapital	9 224	7 803	9 185
Grunnfond	3 893	3 581	3 690
Avsatt kundeutbytte	0	0	222
Annen innskutt egenkapital	166	166	166
B. Sum grunnfondskapital	4 059	3 747	4 078
Fond for urealiserte gevinster	274	272	252
Gavefond	15	19	15
Sum annen egenkapital	288	292	267
Annen egenkapital	0	0	0
Hybridkapital	200	400	400
Betalte renter hybridkapital	-34	-16	-30
Sum egenkapital	13 737	12 226	13 900
Sum egenkapital til utdeling:			
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter disponering	69,4 %	67,6 %	69,3 %
EK-bevis utstedt	115 829 789	107 179 987	115 319 521
EK-bevis med rett til utbytte ²⁾	115 829 789	107 179 987	115 829 789
Gjennomsnittlig EK-bevis	115 710 726	107 179 987	107 893 590

¹⁾ I henhold til Finansforetakslovens § 10-1 kan revisorbekreftet delårsresultat innberegnes for beregning av bokført verdi per egenkapitalbevis.

²⁾ I januar 2019 så har det blitt gjennomført en etterfølgende emisjon, en reparasjonsemisjon mot LO og en ansattemisjon hvor det totalt har blitt emittert 510 268 egenkapitalbevis med et samlet bruttoproveny på 37 mill. kroner.

20 største eiere av egenkapitalbevisene	Antall EK-bevis	Prosent-andel
Sparebankstiftelsen hedmark	60 404 892	52,15 %
Landsorganisasjonen i norge LØ sentralt	11 121 637	9,60 %
Tredje ap-fonden	2 806 615	2,42 %
Fellesforbundet	2 101 322	1,81 %
Danske invest norske instit. li.	1 893 425	1,63 %
Odin Norge	1 621 218	1,40 %
Norsk nærings og nytelses- middela	1 313 555	1,13 %
Vpf Eika egenkapitalbevis	1 134 676	0,98 %
SpareBank 1 bv	1 039 523	0,90 %
Fidelity pur.trust:fidelity series	1 000 000	0,86 %
Danske invest norske aksjer inst	993 400	0,86 %
SpareBank 1 Østfold Akershus	839 930	0,73 %
Landkreditt utbytte	835 000	0,72 %
State Street bank and Trust comp	776 585	0,67 %
SEB Nordenfond	751 438	0,65 %
State street bank and Trust comp	733 997	0,63 %
DnB markets aksjehandel/-analyse	724 191	0,63 %
Arctic funds plc	687 066	0,59 %
JPmorgan chase bank, n.a., london	545 030	0,47 %
Eika spar vpf	479 825	0,41 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 Østlandet legger vekt på å gi sine eiere et konkurransedyktig og stabilt kontantutbytte, basert på god lønnsomhet og høy utbyttekapasitet. Banken har som mål å utbetale 50 prosent av hvert års overskudd etter skatt som utbytte til egenkapitalbeviserne og som kundeutbytte fra grunnfondskapitalen. Bankens langsiktige lønnsomhetsmål er en egenkapitalavkastning på 10 prosent. Målet for egenkapitalavkastningen er dermed litt lavere enn for sammenlignbare banker, noe som reflekterer SpareBank 1 Østlandets målsetting om å bevare den veletablerte posisjonen som landets mest solide regionale sparebank. Bankens målsetting for soliditet gjenspeiles i et langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning på 16 prosent. Justert for ulikheter i nivået på kapitaldekning, har SpareBank 1 Østlandet historisk vært like lønnsom som sammenlignbare banker.

I tillegg til å være den mest solide regionale sparebanken, har SpareBank 1 Østlandet en høy andel utlån til personmarkedet samt en opprinnelig tilhørighet til Innlandet, som er en mindre konjunkturfølsom region enn landet for øvrig. Kombinasjonen av høy soliditet og en robust utlånsportefølje gir banken god kapasitet til å opprettholde den målsatte utbytteandelen, også i økonomiske nedgangstider.

Etter forslag fra styret, vedtar representantskapet hvert år andelen av overskuddet etter skatt som skal fordeles til egenkapitalbeviserne og grunnfondskapitalen som utbytte, forholdsmessig i henhold til egenkapitalens eierbrøk. Andelen som fordeles til grunnfondskapitalen utbetales normalt til kundene gjennom kundeutbytte. Ordningen med kundeutbytte forhindrer at egenkapitalbeviserens eierandel i banken vannes ut. Egenkapitalbeviserens andel av overskuddet fordeles mellom utbytte og utjevningfond. Ved fastsettelse av utbyttet tar representantskapet hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedsituasjon samt eventuelle regulatoriske endringer.

Note 18 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke intrådt hendelser etter balansedagen som er av vesentlig betydning for det avlagte delårsregnskapet.

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv
<i>(Isolerte tall i mill. kroner)</i>	2019	2018	2018	2018	2018	2017	2017	2017	2017
Renteinntekter	875	896	864	844	811	820	809	823	787
Rentekostnader	367	352	340	333	316	318	310	331	322
Netto renteinntekter	508	544	524	511	495	501	498	491	464
Provisjonsinntekter	304	297	299	310	304	312	311	297	277
Provisjonskostnader	30	32	23	27	23	27	27	26	22
Andre driftsinntekter	67	48	40	51	42	29	42	45	53
Netto provisjons- og andre inntekter	341	313	316	334	323	315	325	316	308
Utbytte	12	0	0	0	12	0	0	2	9
Netto resultat fra eierinteresser	346	57	58	54	30	77	82	30	6
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	65	-51	32	95	4	67	19	2	-14
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	423	7	90	149	45	143	100	34	0
Sum inntekter	1 271	864	930	994	864	959	923	841	773
Personalkostnader	290	286	259	247	258	308	233	237	232
Avskrivninger	36	23	24	32	23	22	21	21	21
Andre driftskostnader	169	197	173	190	169	220	179	221	184
Sum driftskostnader	494	506	457	468	449	550	433	478	437
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	777	358	473	525	414	409	491	363	335
Tap på utlån og garantier	-33	11	12	7	5	-13	14	5	-26
Driftsresultat før skatt	810	347	461	518	409	422	476	358	361
Skattekostnad	54	25	99	102	96	85	99	84	88
Resultat etter skatt	757	322	362	416	314	337	377	274	274
	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv
	2019	2018	2018	2018	2018	2017	2017	2017	2017
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	21,2%	9,1%	10,8%	12,9%	9,9%	10,4%	12,0%	9,0%	9,3%
Netto renteinntekter (rentenetto) ²⁾	1,65%	1,76%	1,73%	1,75%	1,81%	1,85%	1,85%	1,88%	1,85%
Kostnadsprosent ³⁾	38,8%	58,6%	49,2%	47,6%	52,0%	57,4%	46,9%	56,8%	56,6%
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	98 744	98 940	98 259	96 040	92 818	90 460	88 945	87 528	84 901
Brutto utlån til kunder inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	141 079	140 165	138 153	135 495	132 433	129 535	126 919	124 393	121 701
Utlånsvekst siste 12 mnd ¹⁾	6,4%	9,4%	10,5%	9,7%	9,3%	9,1%	9,4%	10,4%	91,6%
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	6,5%	8,2%	8,9%	8,9%	8,8%	8,4%	7,9%	8,0%	95,8%
Innskudd fra kunder	72 377	71 497	70 251	70 645	66 110	65 985	65 268	66 653	62 782
Innskuddsdekning ¹⁾	73,3%	72,3%	71,5%	71,2%	71,2%	72,9%	73,4%	76,2%	73,9%
Innskuddsdekning inklusive lån overført til kredittforetak ¹⁾	51,3%	51,0%	50,9%	52,1%	49,9%	50,9%	51,4%	53,6%	51,6%
Innskuddsvekst siste 12 mnd	9,5%	8,4%	7,6%	6,0%	5,3%	4,6%	5,1%	6,4%	86,4%
Kvartalsvis gjennomsnittlig forvaltningskapital	124 882	122 395	120 455	116 840	111 205	107 316	106 982	104 757	101 749
Forvaltningskapital	126 292	123 472	121 319	119 592	114 088	108 321	106 312	107 652	101 861
Forretningskapital ¹⁾	168 626	164 696	161 212	159 047	153 703	147 396	144 286	144 517	138 661
Tap og mislighold									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån ¹⁾	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,1%	0,0%	-0,1%
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,3%	0,3%	0,4%	0,3%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Netto misligholdte og tapsutsatte eng. i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,3%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning	16,9%	16,8%	15,9%	16,1%	16,2%	16,8%	16,9%	16,7%	16,7%
Kjernekapitaldekning	17,5%	17,6%	16,7%	16,9%	17,0%	17,7%	17,8%	17,6%	17,6%
Kapitaldekning	19,4%	19,6%	18,7%	19,3%	19,4%	20,5%	19,9%	19,9%	19,3%
Netto ansvarlig kapital	14 676	14 672	14 077	14 288	14 028	14 138	13 423	13 440	12 649

1) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden.

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet).

Alternative resultatmål

SpareBank 1 Østlandet sine alternative resultatmål (APM) er utarbeidet i henhold til ESMA sine retningslinjer for APM-er og er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse regnskapstallene, men har blitt inkludert i den finansielle rapporteringen for å gi en fylligere beskrivelse av bankens prestasjoner. Videre representerer APM-ene viktige måltall for hvordan ledelsen styrer virksomheten.

Ikke-finansielle nøkkeltall og finansielle nøkkeltall som er regulert av IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM-er. SpareBank 1 Østlandets APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall og i styrets beretning, samt i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Utlåns- og innskuddsmarginer for Morbanken beregnes i forhold til daglig gjennomsnitt av utlån til- og innskudd fra kunder. For alle andre hovedtall og APM-er som beregnes ved hjelp av gjennomsnittlige balansestørrelser, så beregnes gjennomsnittlig balansestørrelse som gjennomsnittet av inngående balanse for den aktuelle perioden og utgående balanse for hvert av kvartalene i perioden.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Resultat etter skatt inklusiv renter hybridkapital	Resultat etter skatt - Renteutgifter på hybridkapital
	Nøkkeltallet viser Resultat etter skatt korrigert for renter på hybridkapital. Hybridkapital er ihht. IFRS er klassifisert som egenkapital og renteutgifter på hybridkapitalen føres derfor som en egenkapitaltransaksjon. Hybridkapitalen har mange likhetstrekk med gjeldsposter og skiller seg fra annen egenkapital ved at den er rentebærende og har ikke rett på utbyttebetalinger. Nøkkeltallet viser hva resultat etter skatt ville vært dersom renteutgiftene knyttet til hybridkapitalen hadde vært resultatført.
Egenkapitalavkastning etter skatt	$\frac{(\text{Resultat etter skatt} - \text{Renteutgifter på hybridkapital}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital} - \text{Gjennomsnittlig hybridkapital}}$
	Egenkapitalavkastning etter skatt er et av SpareBank 1 Østlandet sine viktigste finansielle måltall og gir relevant informasjon om foretakets lønnsomhet ved at den måler driftens lønnsomhet i forhold til investert kapital i virksomheten. Resultatet korrigeres for renter på hybridkapital, som ihht IFRS er klassifisert som egenkapital, men som i denne sammenheng er mer naturlig å behandle som gjeld da hybridkapitalen er rentebærende og ikke har rett på utbyttebetalinger.
Underliggende bankdrift	Res. før tap – Nto. res. fra finansielle eiendeler og forpliktelser – Ekstraordinære poster
	Resultat av underliggende bankdrift gir relevant informasjon om lønnsomheten av bankens kjernevirksomhet.
Kostnadsprosent	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
	Dette nøkkeltallet gir informasjon om sammenhengen mellom inntekter og kostnader, og er et nyttig måltall for å vurdere kostnadseffektiviteten til foretaket. Beregnes som sum driftskostnader dividert med sum inntekter.
Utlånsmargin	Vektet gjennomsnittlig kunderente på utlån til kunder og utlån overført til kredittforetak - Gjennomsnittlig NIBOR 3 MND
	Utlånsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes utlånsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsmargin	Gj. snittlig NIBOR 3 MND – Vektet gj. snittlig kunderente på innskudd fra kunder
	Innskuddsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes innskuddsvirksomhet.
Netto rentemargin	Utlånsmargin + Innskuddsmargin
	Netto rentemargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes samlede utlåns- og innskuddsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Netto renteinntekter inklusiv provisjoner fra kredittforetak	Netto renteinntekter + Provisjonsinntekter fra kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er en del av den totale utlånsvirksomheten, men inntekter og kostnader forbundet med disse utlånene inntektsføres som provisjonsinntekter. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt bilde på netto inntekter fra den samlede utlåns- og innskuddsvirksomheten.
Forvaltningskapital	Sum eiendeler
	Forvaltningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler
Forretningskapital	Sum eiendeler + Lån overført til kredittforetak
	Forretningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler med tillegg av lån overført til kredittforetak som inngår i utlånsvirksomheten.
Brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak	Utlån til og fordringer på kunder + Lån overført til kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Innskuddsdekning	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Innskuddsdekning gir relevant informasjon om SpareBank 1 Østlandets finansieringsmiks. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om bankens avhengighet av markedsfinansiering.
Innskuddsdekning inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}$
	Innskuddsdekning gir informasjon om finansieringsmiks av den totale utlånsvirksomheten. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om den totale utlånsvirksomhetens avhengighet av markedsfinansiering.
Utlånsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Brutto utlån til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens utlånsvirksomhet.
Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Bto. utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}{\text{Bto. utlån til kunder for 12 mnd. siden} + \text{Lån overf. til kred. foret. for 12 mnd. siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens totale utlånsvirksomhet. Banken benytter kredittforetakene som finansieringskilde, og nøkkeltallet inkluderer lån overført til kredittforetakene for å synliggjøre aktiviteten og veksten i den totale utlånsvirksomheten inklusiv disse lånene.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}} - 1$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i innskuddsvirksomheten som er en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet.</p>
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Tap på utlån og garantier}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$ <p>Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til brutto utlån og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader foretaket har i forhold til utlånsvolumet. Dette gir nyttig tilleggsinformasjon til resultatført tapskostnad da kostnaden også sees i sammenheng med utlånsvolumet og er dermed bedre egnet som et sammenligningstall mot andre banker.</p>
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto misligholdte engasjement over 90 dager}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$ <p>Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.</p>
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjement som ikke er misligholdt}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$ <p>Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.</p>
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Netto misligholdte engasjement} + \text{Netto andre tapsutsatte engasjement}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$ <p>Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.</p>
Avsetningsgrad for misligholdte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer}}{\text{Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager}}$ <p>Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.</p>
Avsetningsgrad for øvrige tapsutsatte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte engasjementer}}{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjementer}}$ <p>Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.</p>
Egenkapitalprosent	$\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om den uvektede soliditeten til selskapet.</p>
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern	$\frac{(\text{Sum EK} - \text{Min.int.} - \text{Gavefond} - \text{Hybridkap.} + \text{Tot. betalte renter på hybridkap.}) \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Antall utstedte egenkapitalbevis}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som egenkapitalbeviserne andel av egenkapitalen ved utløpet av perioden dividert på antall egenkapitalbevis.</p>
Pris/resultat per EK-bevis	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Resultat per egenkapitalbevis} \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om inntjeningen per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på det aktuelle tidspunkt, noe som gir mulighet for å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnes som børskurs per egenkapitalbevis dividert på annualisert resultat per egenkapitalbevis.</p>

Alternativ resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Pris/bokført egenkapital	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på gitt tidspunkt. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som børskurs per egenkapitalbevis dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern (se definisjonen av dette nøkkeltallet over).</p>
Gjennomsnittlig LTV (Loan to value)	$\frac{\text{Gjennomsnittlig lånebeløp på utlån til kunder}}{\text{Gjennomsnittlig markedsverd på sikekrhetsstilte eiendeler}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om belåningsgraden i utlånsporteføljen og er relevant for å vurdere tapsrisiko i utlånsporteføljen.</p>
Utlån overført til kredittforetak	<p>Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS og som dermed er fra regnet fra balansen</p> <p>Utlån overført til kredittforetak er fra regnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten. Nøkkeltallet brukes for beregning av andre APM-er.</p>
Act/Act	$\frac{\text{Totalt antall dager i året (365 eller 366)}}{\text{Antall dager hittil i år}}$ <p>Act/Act brukes for å annualisere resultatstørrelser som inngår i nøkkeltall. Resultatstørrelser annualiseres i nøkkeltallene for at de skal være sammenlignbare med andre perioders nøkkeltall.</p>
Ekstraordinære poster	<p>Identifiserte kostnader som er vurdert å skyldes engangshendelser</p> <p>Nøkkeltallet brukes til å beregne underliggende bankdrift som er oppført som en egen APM.</p>
Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserne andel av resultat etter skatt fordelt per gjennomsnittlig egenkapitalbevis i regnskapsperioden.</p>
Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden} + \text{Antall EKB utstedt etter regnskapsperiodens slutt}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserne andel av resultat etter skatt fordelt på summen av gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret med tillegg av antall egenkapitalbevis som er utstedt etter regnskapsperiodens slutt.</p>

Finanskalender 2019

Føreløpig årsregnskap 2018	Fredag 8. februar
Årsrapport	Torsdag 28. mars
Ex. Utbytte	Fredag 29. mars
Utbetaling av utbytte	Tirsdag 9. april
1. kvartal 2019	Tirsdag 7. mai
2. kvartal 2019	Tirsdag 6. august
3. kvartal 2019	Fredag 25. oktober

*Vi tar forbehold om eventuelle endringer av datoer for offentliggjøring.
Opplysningene er informasjonspliktig etter verdipapirhandelloven § 5-1.*

Stilleperioden varer fra femte bankdag i et nytt kvartal og til kvartalsrapporten blir offentliggjort. I denne perioden vil det ikke være noen kontakt mellom Investor Relations og pressen, investorer, analytikere eller andre markedsaktører.

Kontaktinformasjon

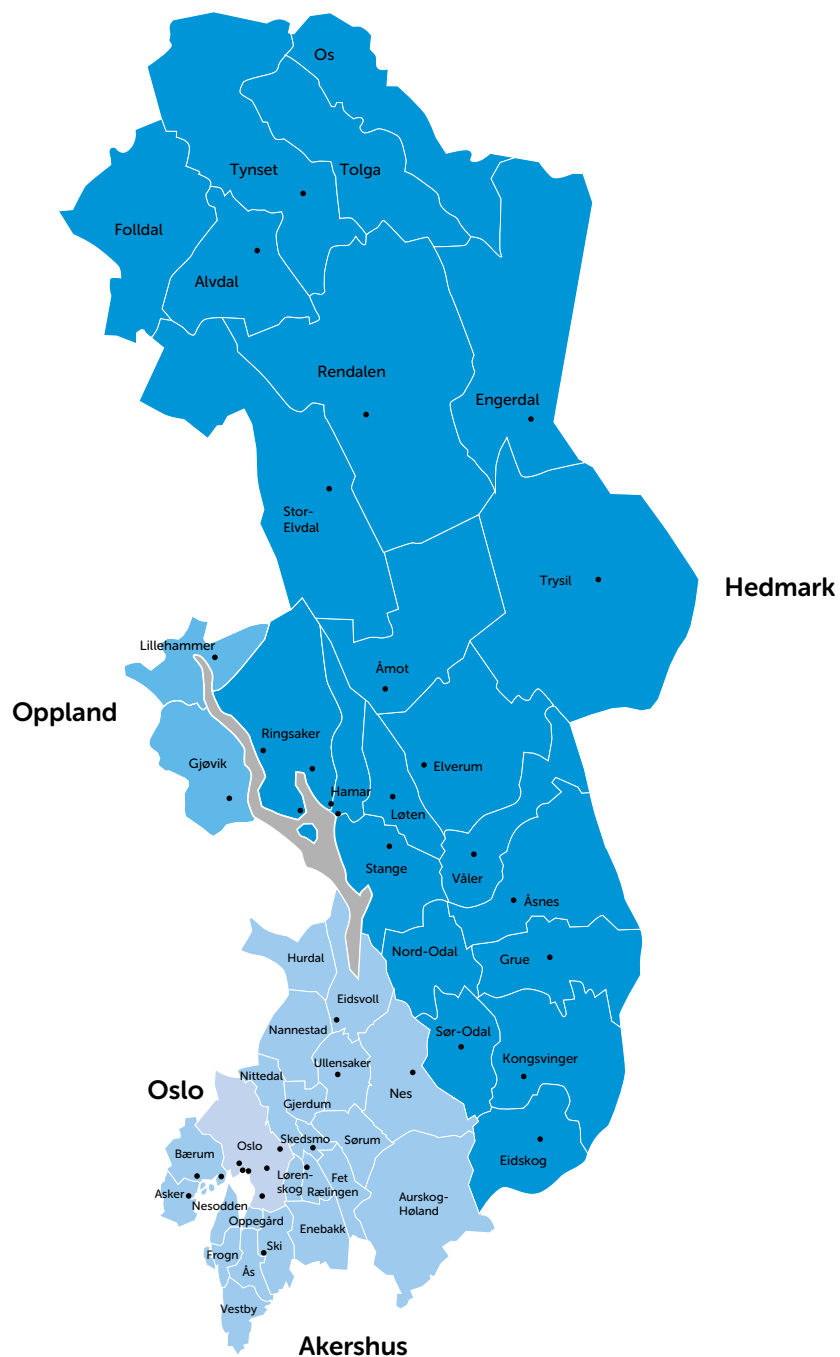
Richard Heiberg
Administrerende direktør
Tel.: +47 902 06 018
richard.heiberg@sb1ostlandet.no

Geir-Egil Bolstad
Finansdirektør
Tel.: +47 918 82 071
geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no

Runar Hauge
IR-kontakt
Tel.: +47 482 95 659
Runar.hauge@sb1ostlandet.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, 2317 Hamar
Postboks 203, 2302 Hamar
Telefon 915 02999

Organisasjonsnummer 920 426 530

sb1ostlandet.no